БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 176 (19.252). ● 1985 йил 4 август, якшанба ● Баҳоси 3 тийин.

«КОСМОС—1671» ПАРВОЗДА

1985 йил 2 август куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос—1671» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Координация-ҳисоблаш маркази келаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

XII·МОСКВА·1985

ДЎСТЛИКНИНГ СЎНМАС МАШЪАЛИ

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАР XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ ТАНТАНАЛИ ЁПИЛИШИ

Москва саккиз кун мобайнида ёшлик каби жарангдор бўлган фестиваль деб аталган байрам билан яшади. Жаҳон ана шу улуғвор байрам пойтахтида бўлиб ўтган ҳамма нарсани — унинг мунозаралари ва учрашувларини, митинглари ва намойишларини саккиз кун мобайнида кузатиб турди. Жаҳон буни билиши муҳим эди. Чунки унинг эртанги куни, келгуси аср тимсоли бўлган кишилар Москвага йиғилгандилар. Бинобарин, ёшлар анжумани инсониятга бардамлик ва келажакка ишонч кучини бахш этди. Бу анжуман ёш авлод бирдамлигининг, у социал адолат ва чинакам эркинлик учун, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашишга азму қарор берганлигининг тўлқинлантирувчи намойишига айланди.

Мана, фестиваль календарининг сўнгги саҳифаси ҳам очилди.

Москва 3 август куни фестиваль билан хайрлашди.

В. И. Ленин номидаги марказий стадион минбарлари яна одамлар билан лиқ тўлди. Баланд кўтарилган бронза жомда фестивалнинг ёшлар шижоати каби қайноқ, уларнинг ўй-фикрлари каби соф олови ловуллаб турибди. Планета ёшларининг фестиваль ҳаракати бутун тарихидаги энг катта учрашув, халқаро ёшлар йилининг энг салмоқли тадбири унинг нури билан ёритилиб турибди.

Стадионнинг марказий ложасида В. И. Воротников, В. В. Гришин, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, Л. Н. Зайков, В. П. Никонов, К. В. Русаков ўртоқлар бор эди. Тўпланганлар уларни давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Фестиваль делегатлари жаҳон ёшлари ва студентларига мурожаатнома қабул қилиб, унда сиёсий, фалсафий ва диний эътиқодларидан қатъи назар, барча мамлакатлардаги ёшлар милитаризм ва агрессия кучларини тўхтатиш, куч-ғайратларни бирлаштириб, ҳалокатнинг олдини олиш, ер юзида ядровий ва оддий қуролланиш пойгасига чек қўйиш ҳамда бу пойганинг космик фазога кўчирилишига йўл қўймаслик, оммавий қирғин қуролларининг ядровий ва бошқа турларини ёппасига тақиқлаш ва тугатишга эришиш учун барча ишларни қилишга даъват этилади.

Биз XII Жаҳон фестивали пойтахтидан ўзимиз билан бирга совет кишиларининг самимий хайрихоҳлиги, бирдамлиги ва дўстлиги тўғрисидаги энг ажойиб хотираларни олиб кетамиз, дейишди делегатлар.

Ўз состави жиҳатидан бениҳоя кенг бўлган ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали, деб таъкидланади ҳужжатда, турли сиёсий қарашларга эга бўлган бутун дунё ёшларининг мулоқотлар ва айрибошлашларни ривожлантиришга ҳамда халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик янги муносабатлари йўлида тинчлик, қуролсизланиш, озодлик ва адолат учун биргаликда курашишга бўлган интилишларини намойиш қилди.

Стадион бўйлаб янграган қарсаклар планета ёшларининг манифестини муҳрлаган коллектив имзодек бўлди.

Кремль курантларининг бонги Лужники узра тантанавор янграйди. Унда тарих садоси эшитилмоқда, бундан буён ёшлар ва студентларнинг Москвадаги жаҳон учрашуви ҳам шу тарихнинг бир зарраси бўлиб қолади. Шарқий минбарнинг бадиий фонида анжуман эмблемаси — ўртасида оппоқ кабутари бўлган беш рангли мойчечак очилади. «Москва фестивали тўғрисида» марш садолари остида байроқдорларнинг бир текис колонналари майдонга кириб келади. Оҳангга мос равишда бадиий фон экранида ранг-баранг бўёқлар титраб, мавжланиб туради. Уларнинг ўйини шу қадар ғаройибки, гўё камалакнинг ўзи байрам либосини кийиб, кўзгуга қараётгандек. Унинг нури майдонга тушгандек бўлди: яшил саҳнага югуриб чиққан спортчи қизлар томошабинларни ритмик гимнастиканинг намунали дарсига таклиф қилдилар.

Фестиваль бизга гўзаллиги жиҳатидан ажойиб томоша совға қилди. Унинг тантанали очилиш куни шу ернинг ўзида Лужникида шу қадар ёрқин спорт бадиий спектакли — уйғунлик, маҳорат ва ижодий топқирликнинг мужассам ифодаси кўрсатилган эдики, кўпчиликка бундан яхшироқ нарсани ўйлаб топиш қийиндек туюлган эди. Лекин ўйлаб топишди.

Стадионда чироқлар хиралаштирилади. Фон экранида эса майдонга зилол сув оқиб тушаётгандек туюлади. Сокинлик ичра Чайковскийнинг «Оққуш кўли» балетидаги мафтункор куйлар эшитила бошлайди. Мана энди бутун майдон гўё шамолда жимирлаб турган кўлга айлангандек бўлади, — рақсга тушаётган қизлар нафис зангори шарфлар билан ўйнамоқдалар. Гўё жонланган эртакдек, оппоқ қордек қушлар сузиб чиқишади. Қоронғида прожектор нури ёритиб турган бу оққушлар нур ва музикадан яратилгандек туюлади. Большой театрнинг машҳур балет труппаси майдонга чиққан. Шу лаҳзада биз «Большой театр» деган оддий сўзларнинг мазмунини кутилмаганда эсга оламиз. Дарҳақиқат, большой — ғоят катта. Стадиондек улкан бутун дунё балет саҳналарини айланиб чиққан жаҳон хореографиясининг тенги йўқ труппаси ҳали ҳеч қачон бундай саҳнага чиқмаган эди. Кумуш ранг нур сочилиб турган бешта майдончада беш нафар қиз — оққуш, беш Одетта, Большой театрнинг беш юлдузи турибди. Атрофда эса афсонавий гўзал Оққуш кўли мавжланиб, ўзининг сирли ҳаёти билан яшамоқдаки, буни бирорта ҳам театр саҳнасида гавдалантириш амри маҳол! СССР халқ артисти Юрий Григоровичнинг бу дадил эксперименти томошабинларга катта бадиий ҳузур бахш этди.

— Мен бу сеҳрли томошани хотирамда ҳамиша сақлаб қоламан, — дейди Куба космонавти Арнальдо Тамайо Мендес. — Бу — Россиянинг шоирона образи бўлиб, биз уни ўзимиз билан олиб кетамиз ва самимийлик билан эслаб юрамиз. Лекин бу бутун планетамизнинг рамзий образи ҳамдир. Мен планетамизни космосда туриб худди шундай мовий, эртаклардаги оққуш кўлидек кўрган эдим. Шу гўзалликни йўқ қилиб, ерни, бизнинг умумий уйимизни кимсасиз радиактив саҳрога айлантириб қўйишга тайёр бўлган ғаламислар борлигини тасаввур қилиш қийин.

Биз фестиваль учрашувлари вақтида, жумладан «Тинч космос учун» мавзуидаги мунозара минбарида туриб, бу ҳақда зўр ҳавотирлик ва ташвиш билан гапирдик, деб давом қилди Озодлик оролининг вакили. Ядро портлатишларини ихтиёрий равишда тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилган Совет Иттифоқи сиёсий донишмандлик ва инсонпарварликнинг ажойиб намунасини кўрсатди. Ғарб дунёсининг бошлиқлари ва биринчи навбатда Қўшма Штатларнинг раҳбарлари ўртоқ М. С. Горбачевнинг Баёнотида изҳор этилган холис ниятга жавоб қайтаришларини истардик. Ер биз учун ва авлодларимиз учун абадий мовийлигича қолаверсин. Одамлар тегишли ерда ядровий одамхўрларга хос қонунлар асосида эмас, балки инсонларга хос қонунлар асосида яшашлари керак.

...Байрам томошаси эса давом этмоқда. Қувноқ, ҳаётбахш, абадий навқирон цирк санъати эстафетани қабул қилади. Кул тўкилган йўлка бўйлаб ранг-баранг кавалкада — масхарабозлар, жонглерлар, велосипедчилар ,чавандозлар боришмоқда, баҳайбат кулгили қўғирчоқлар лапанглаб одим ташлашмоқда... Мана бу мўъжиза эса умуман илмий фантастика жанридан олинган деса бўлади. Қоронғидан, қаердандир бирданига кумушсимон фигуралар стадион узра баландга, тўппа-тўғри юлдузларга отилиб чиқади. Ҳайратомуз мўъжиза: бу энди шунчаки ҳаво гимнастлари эмас, балки қандайдир космик сайёҳлардир!

Спектакль манзараси сезилар-сезилмас тезда ўзгаради — бу карнавал томошасининг мароми ана шундай. Минбарлардаги томошабинлар ҳаммага яхши таниш бўлган «Москва оқшомлари» оҳангига жўр бўладилар. Чет эллик дўстларимиз учун бу оҳанг мамлакатимизнинг музикали рамзи, биз учун эса жонажон уйимизга, Москвага, Ватанга меҳр-муҳаббат изҳоридир. Майдондагилар оҳиста айланиб рақсга тушишмоқда, экран минбарида эса ўзининг одми гўзаллиги ажойиб бўлган Москва атрофи манзаралари намоён бўлади. Бу программа ҳам «Рус совғаси» деб аталади. Меҳмонларимиз Палех ва Мастеранинг ялтироқ қутичаларини, Жостов патнисларидан тушгандек қўлларига балалайка ва гармончалар, сурнай ва қошиқлар тутган қувноқ қизиқчиларни, шўх раққослар ва уларнинг малла сочли дугоналарини — хуллас кенг халқ ўйинларини ўз ичига олган ҳамма нарсаларни эсда сақлаб қолсинлар.

Фестиваль кунлари биз ёшларнинг энг оммавий ва олижаноб ҳаракатларидан бирининг рамзи бўлиб қолиш шарафига сазовор бўлган оддий гул — мойчечакнинг ғоят хилма-хил тасвирларини кўришимизга тўғри келди! Бу гал майдонда қизларнинг ранг-баранг доираси шу гулни ҳосил қилди. Бадиий фонда фосфорланувчи бўёқлари ярқираб турган XII рақами пайдо бўлди.

Совет Тайёргарлик комитетининг раиси В. М. Мишин нутқ сўзлайди. Москва фестивали, деди у, планетамиз тараққийпарвар ёшларининг елкама-елка туриб, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашишга қатъий аҳд қилганлигини яққол намойиш этди.

Фестиваль тил тўсиқлари, океанлар ва қуруқликлар оша минглаб километр масофалар, сиёсий ва фалсафий қарашлардаги тафовутлар билан ажратилган турли мамлакатларнинг йигит ва қизлари бир-бирларини яқинроқ билиб олиш ва тушунишларига ёрдам берди. Интернационал бирдамликнинг бутун кучини ҳис этишга кўмаклашди.

XII Жаҳон фестивали қатнашчиларининг шу қадар кенг ва мўътабар состави тўпланганлиги бизни астойдил қувонтирмоқда. Мунозаралар ва дўстона учрашувларда, маданий ва спорт программаларида 157 мамлакат ва Ғарбий Берлин делегатлари, кўплаб халқаро ва регионал ташкилотларнинг вакиллари иштирок этди. Ёшлар ўз келажагини ўзлари қуриб, унинг учун курашмоқдалар. Булар социализм, миллий озодлик ва демократия кучларига умид боғламоқдалар. Бу кучлар тобора ўсиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Айнан шу кучлар ялпи қирғин хавфининг олдини олишга, тинчлик, озодлик ва адолат шароитида энг яхши ҳаётни барпо этишга қодирдирлар.

Фестиваль кунлари Совет Иттифоқи янги тинчлик ташаббуси билан майдонга чиққанлигининг рамзий маъноси бор. 6 август, Хиросима фожиаси кунидан бошлаб, ҳар қандай ядро портлатишлари бир ёқлама тартибда тўхтатиб қўйилади.

Совет ёшлари фақат шундай сиёсатгина ер юзидаги барча ёшларнинг туб манфаатлари ва орзу-умидларига мос тушишига амин бўлиб, бундай тинчликсевар йўлни қатъиян қўллаб-қувватламоқдалар! Москва фестивалининг қатнашчилари фестиваль ҳақидаги, реал социализм шароитида яшаётган тенгдошлари тўғрисидаги ҳақиқатни ўз мамлакатларидаги ёш авлодга етказишларига ишонамиз.

Фестиваль кунлари юзага келган ҳамжиҳатлик, бирдамлик, дўстлик жаҳон прогрессив ёшлари ядро уруши хавфига қарши, социал ва миллий зулмнинг барча формаларига қарши олиб бораётган курашда кенгайиб, мустаҳкамланаверишига ишонамиз, деди пировардида нотиқ.

Халқаро тайёргарлик комитети доимий комиссиясининг координатор-секретари Ж. К. Кеннедига сўз берилади.

Мана, ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали ҳам ниҳоясига етди, деди у. Шижоат ва ишонч, ҳамкорлик ва дўстлик учрашувимизга хос хусусият бўлди. Бу учрашувга ер юзининг ҳамма бурчакларидан турли сиёсий қарашлардаги ёшлар келди. Бир-биримизга бевосита ёндашиш жиддий ишлашимизга, фикрларимизни очиқчасига ва самарали алмашувимизга имкон берди. Фикр алмашувлар бизнинг умумий юмуш ва ташвишларимиз, қувонч ва умидларимиз кўплигини кўрсатди.

Феситваль ҳозирги дунё тараққиёти ўртага қўйган олижаноб мақсадлар учун курашда ёш авлод зиммасидаги масъулиятни олишга шай турганлигини яққол намойиш қилди. Биз умумий куч-ғайрат сарфлаб, тинчликни сақлаб қолишимиз, ядро фалокатининг олдини олишимиз, космос ҳарбийлаштирилишига тўсқинлик қилишимиз мумкин ва шундай қилишимиз лозим. Биз халқлар ва ёшлар манфаатлари йўлида, адолат ва озодлик иши йўлида империализмга қарши бирдамлигимизни бундан буён ҳам мустаҳкамлайверамиз.

Биз, жаҳондаги деярли барча мамлакатлар ёшларининг вакиллари янги дўстона алоқалар ўрнатдик, бу алоқалар халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни кучайтиришга ёрдам беради. Музика, спорт, рақслар биз гувоҳи бўлган байрамнинг бир қисми бўлиб, давлат чегараларидан ошиб ўтган дўстлик тимсолига айланди. Нотиқ Совет Иттифоқида ер юзи ёшлари вакилларига кўрсатилган меҳмондўстлик учун совет халқига ва ёшларига, Фестивалга тайёргарлик совет комитетига умумий самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Бир неча дақиқадан кейин фестиваль олови сўнади, деди ўз сўзининг охирида нотиқ, лекин бу олов янги учрашувлар умиди билан бирга қалбларингизда қолишига ишончим комил.

Ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали ёпиқ деб эълон қилинади.

Тантанали ва бироз хазин дақиқа бошланади: XII Жаҳон фестивалининг байроғи туширилмоқда.

Чироқ оҳиста ўчирилади. Майдон марказида прожектор нури байроқлар билан ўралган саҳнани ёритади. Сиёсий қўшиқлар терма ансамбли саҳнага чиқади. Гитара торлари бонгургандек янграмоқда. Биринчи тароналар билан бирга рамзий дўстлик гулхани «ловуллайди». Антифашист курашчиларни «Бандьера росса» қўшиғи билан бирга гулханнинг ранг-баранг шойи «тиллари» гуруллай бошлайди. Бадиий фонда эса Чилининг тилларда достон бўлган шоири ва революционери Виктор Хара каби мардона ва очиқ чеҳрали гитара ушлаган йигитнинг портрети пайдо бўлди. Унга ўхшаш минглаб йигитлар зўравонлик ва жабр-зулмга, милитаризм ва агрессияга қарши курашда қўшиқни қурол қилиб олдилар.

— Мен ҳозир мардона руҳдаги бу қўшиқларни ҳаяжон билан тингладим, дейди фестивалнинг фахрий меҳмони СССР халқ артисти Александра Пахмутова. Планетамизнинг келажаги учун зиммасига оғир масъулиятни қабул қила оладиган руҳан кучли одамларгина бу қўшиқни куйлай олишларига ишончим комил.

Мен ёшларнинг фестивалларида биринчи марта иштирок этаётганим йўқ, лекин уларнинг биронтасида ҳам қўшиққа шу қадар кенг ўрин берилмаган эди, деса бўлади. Бу давр тақозоси: одамларга қўшиқ нондек, ҳаводек, қуролдек керак. Менга раҳбарлик қилиш ишониб топширилган фестивалнинг сиёсий қўшиқлар ижодий устахонасидаги иш шу фикримни мустаҳкамлади. Умуман Москва фестивали тинчлик ва дўстликни шарафлаган, ёшларнинг кучли овозлари билан ижро этилган илҳомбахш қўшиқ каби хотирамда қолади.

Лужники устидаги август осмони тобора қоронғилашмоқда. Дўстлик гулхани ҳам ёниб бўлмоқда. Фақат жомда фестиваль олови ёниб турибди. Ҳозир стадиондаги барча кишиларнинг назари унга қаратилган. Ҳамма жим бўлиб қолган бир пайтда Роберт Рождественскийнинг шеърлари янграйди...

Фестиваль олови оҳиста сўнади. Буниси нима экан? Фоннинг қоронғи экранида ҳозиргина ўчган машъаланинг учқунларидек митти чироқчалар ёниб, милтирай бошлайди. «Фестиваль чироқлари вальси» қўшиғи янграйди. Прожектор бронза жоми ёнидан қоронғи стадионга оҳиста тушиб келаётган хонанда аёлни кўрсатади. Унинг ортида эса чироқчалар тобора кенг ва кучлироқ ёна бошлайди. Мана энди бу чироқлар бутун фон бўйлаб порлаб турибди. Минбарларда ҳам худди шундай фонарь чироқлар милтиллаб ёна бошлади. Ҳайратомуз гўзал ва рамзий маънога эга манзара: олов эстафетаси — унутилмас дўстлик эстафетаси! Эстафетани байрам салютининг чироқлари қабул қилади. Бу чироқлар Лужники устида порлаб турган ранг-баранг чодирни ҳосил қилгандек бўлади. Майдонда жуда зўр мушакбозлик бошланди. Саккиз кун мобайнида фестиваль машъаласи ловуллаб турган жом узра эса кўп метрли мойчечак чиқиб, ранг-баранг чироқлари билан порлай бошлади. Гўё осмонда янги юлдузлар туркуми пайдо бўлди!

Фестиваль машъали планетанинг ёш вакиллари унинг қайноқ нурини, кураш, умид, тинчлик нурини ўзлари билан бирга олиб кетишлари учун юзлаб, минглаб бўлакларга сочилди. Хайр, фестиваль! Янги дўстлик адресларида яна учрашгунча, хайр!

ТАСС мухбирлари.

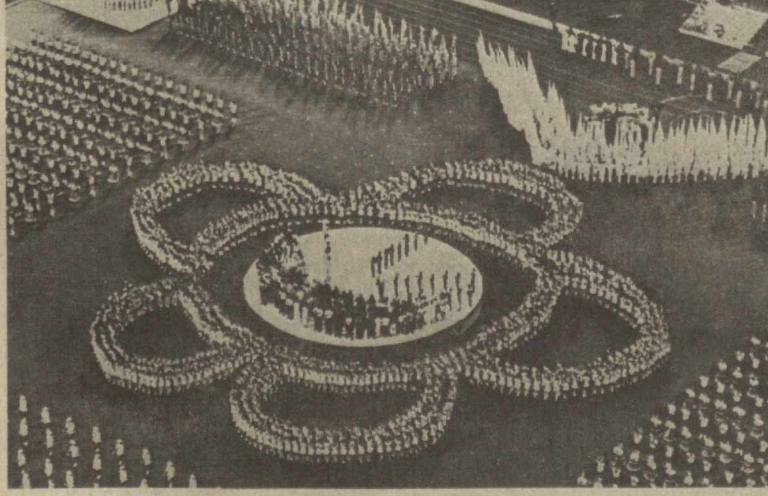

Суратларда: Ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалининг тантанали ёпилиши программасидан кўринишлар.

ТАСС фотолари.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб ўтказилган кенгашда экономикани фан-техника тараққиётига мумкин қадар кўпроқ мослаш, бунда халқ хўжалиги барча бўғинларининг ҳаётий манфаатдорлигини таъминлаш, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини жорий қилиш, жаҳонда илғор марраларга чиқиб олиш учун уларнинг муқаррар масъулиятини кучайтириш зарурлиги уқтириб ўтилган эди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Хўжаликни юритишнинг янги методларини кенг ёйиш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга уларнинг таъсирини кучайтириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети планлаштириш ва хўжалик фаолиятида саноат ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг ҳуқуқларини кенгайтириш ҳамда иш натижалари учун уларнинг масъулиятини кучайтириш юзасидан ўтказилган иқтисодий эксперимент ўзининг ҳаётийлигини кўрсатганлигини, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини оширишнинг катта имкониятларини очиб берганлигини қайд этдилар.

Иқтисодий экспериментда қатнашаётган министрликларнинг ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) 1984 йилда ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлигини ошириш, фойда олиш, таннархни камайтириш, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқларни ошириб бажардилар. Бунда ишлаб чиқаришнинг бутун ўсишига ходимларни кўпайтирмасдан, бир қанча ҳолларда эса улар сонини камайтириб эришилди. Шартномаларга биноан маҳсулот етказиб бериш мажбуриятлари бажарилиши анча яхшиланди. Яхши ишлаётган меҳнат коллективлари ўз ходимларини моддий рағбатлантириш, меҳнаткашларнинг уй-жой, мактабгача болалар муассасалари ва пионер лагерларига бўлган эҳтиёжини яхшироқ қондириш, бошқа социал масалаларни ҳал этиш учун янада кенг имкониятларга эга бўлдилар. Техника билан қайта қуроллантиришда ишлаб чиқаришни ривожлантириш фондининг роли ўсди. 1985 йилдан бошлаб хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказилган ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) ва министрликлар ҳам ижобий натижаларга эришмоқдалар.

Иқтисодий экспериментни ўтказиш чоғида текширишдан ўтган хўжалик юритишнинг янги методлари практикага жорий этилиши халқ хўжалигини бошқаришнинг яхлит системасини яратиш йўлида муҳим қадам бўлади, бу система планлаштиришни яхшилашнинг, иқтисодий восита ва омиллар таъсирчанлигини кучайтиришнинг, бошқариш ташкилий структурасини такомиллаштиришнинг узвий бирлигини таъминлайди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети, аввало хўжалик механизмининг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, маҳсулот сифатини яхшилашга, бундан ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) меҳнат коллективларининг, халқ хўжалиги барча бўғинларининг чинакам манфаатдорлигини вужудга келтиришга қаратиб, планлаштириш, рағбатлантириш, нархни белгилаш ва бошқа иқтисодий омилларнинг имкониятларидан актив фойдаланиб, хўжаликни юритишнинг янги методларини янада такомиллаштиришни таъминлаш зарур деб топдилар.

Ишлаб чиқаришни халқ хўжалиги учун керакли маҳсулот, янги юксак самарали буюмлар чиқаришга ўз вақтида тайёрлаш мақсадида натурал ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш ва кенг номенклатурада моддий-техника ресурслари фондини яратиш топшириқларини белгилаш тартиби ва муддатлари СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига етказилди. Янги техниканинг асосий турлари тажриба намуналарини тайёрлаш ҳамда кўплаб ишлаб чиқариш натурал ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш планига киритилади.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Тошкент шаҳар аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка билан таъминлашни тубдан яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда таъкидланадики, сўнгги йилларда мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, мева-сабзавот хўжаликлари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан амалга оширилган чора-тадбирлар Тошкентда картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, мева ва узум истеъмол қилишни янада кўпайтиришни таъминлаш имконини берди.

Шу билан бирга ана шу муҳим соҳада ишларнинг аҳволи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга ҳали тўла жавоб бермайди.

Тошкент областидаги кўпгина колхоз ва совхозларда мева-сабзавотчилик ва картошкачиликни хўжалик ичида ихтисослаштириш тугалланган эмас, бу эса алмашлаб экишни ўзлаштиришга, комплекс механизацияни жорий этишга тўсқинлик қилмоқда. Технологиядаги камчиликлар натижасида колхоз ва совхозлардаги картошка, сабзавот-полиз экинлари, мева ва узумдан кам ҳосил олинмоқда. Гектарчилик фактлари ҳамма жойда ҳам тугатилган эмас. Унинг оқибатида меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашда, бригада пудратини жорий этишда жиддий камчиликлар давом этмоқда. Областда сабзавот экинларини турлари бўйича ва белгиланган муддатларда экиш планлари бажарилмай қолмоқда. Бодринг, помидор, сабзи, сабзавот ва резавор меваларнинг кам тарқалган турлари лозим бўлган миқдорда етиштирилмаяпти. Эртаги сабзавот етиштиришни кўпайтириш учун ер устига плёнка қоплаш имкониятларидан самарали фойдаланилмаяпти. Мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка ҳажми, хиллари сифати аҳоли талабларига тўла жавоб бермайди. Тайёрлов, савдо ташкилотлари колхоз ва совхозлардан мева-сабзавот маҳсулотларини ўз вақтида қабул қилиб олиш ва уни аҳолига узлуксиз реализация қилишни ҳамиша ҳам таъминлай олмаяптилар. Маҳсулотларни сақлаш ва сотиш вақтида сифати бузилишига ва кўплаб нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда. Ҳосилнинг бир қисми, айниқса эртаги ҳосилнинг бир қисми хўжаликларда тўла кирим қилмаслик, уларнинг гектарчилар томонидан чайқов нархларида сотилиши каби салбий ҳодисалар тугатилган эмас.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги, Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифат давлат инспекциялари мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлашни ташкил этиш устидан контрол қилиш масалалари билан етарлича шуғулланмаяптилар.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Тошкент область ва шаҳар ижроия комитетлари картошка, мева-сабзавот етиштириш, тайёрлаш, ташиш, қайта ишлаш, сақлаш ва

(Давоми учинчи бетда).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ТЕРМИЗ, 3 август. (ЎзТАГ). Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё область комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида ташкилий масала кўриб чиқилди. Пленум А. Каримовни пенсияга чиққанлиги муносабати билан область партия комитетининг биринчи секретари вазифасидан озод қилди.

Андижон область партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаган С. Мамарасулов Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари этиб сайланди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев иштирок этди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

СССР стандартлар давлат комитетига, СССР Фан ва техника давлат комитетига, министрликлар ва идораларга маҳсулотни аттестациядан ўтказиш ишларини яхшилаш чораларини кўриш топширилди, токи аттестация ҳақиқатан ҳам фан-техника тараққиётини бошқаришнинг таъсирчан воситаси, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини объектив баҳолашнинг ҳамда уларни кўпайтиришни рағбатлантиришнинг негизи бўлиб қолсин. Маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини баҳолашда аттестация комиссияларининг роли ва масъулиятини ошириш зарур деб топилди. Аттестациядан ўтказилган маҳсулот жаҳондаги ҳамда Ватанимиздаги энг яхши намуналарга мос келиши керак.

Техникани такомиллаштиришни жадаллаштириш ва юқори самарали маҳсулот ишлаб чиқаришни кенгайтиришга нархнинг таъсирини кучайтириш учун ишлаб чиқариш техника мақсадларига мўлжалланган маҳсулот олий сифат категориясига тўғри келган тақдирда унинг иқтисодий самарадорлигига қараб, улгуржи нархга 30 процентгача устама ҳақ тўлаш белгиланди. Агар бу маҳсулот кейинги аттестациядан ўтказишда яна олий сифат категориясини оладиган бўлса, устама ҳақ сақланиб қолаверади.

Аттестациядан ўтказилганида биринчи сифат категориясига киритилган ишлаб чиқариш техника маҳсулотига биринчи йили улгуржи нархнинг 5 проценти миқдорида, иккинчи йили 10 проценти, учинчи йили 15 проценти миқдорида скидка қўлланади. Иккинчи аттестациядан ўтказишда бу маҳсулот олий сифат категориясига ўтказилмаса, ишлаб чиқаришдан олиб ташланиши керак.

Улгуржи нархларнинг скидка суммасини тайёрловчи ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) қайси идорага бўйсунишига қараб тегишли бюджетга ўтказади, маҳсулот эса скидка қўлланилмаган нархларда планлаштирилиб, реализация қилинади. Скидканинг 70 процентгача миқдоридаги маблағлар моддий рағбатлантириш фонди ҳисобига тўланади, деб белгилаб қўйилди. Ушбу қарорда кўзда тутилган устама ҳақ ва скидкаларни қўллаш тартиби 1986 йилдан бошлаб маҳсулот аттестациядан ўтказилганида жорий қилинади.

Экспортга маҳсулот етказиб бериш учун валюта тушумларидан фойдаланиш тартиби белгиланади, шунингдек ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)дан маҳсулотни экспорт қилиш натижасида тўланадиган валюта тушумларини олиб қўйиш тақиқланади.

Корхоналарни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ва ишлаб турганларини реконструкция қилишда ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди ролини ошириш тадбирлари системаси кўзда тутилди. Ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) раҳбарларига ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди ҳамда фан ва техникани ривожлантириш ягона фонди маблағларини қайта тақсимлашга ижозат берилди.

Ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди маблағларини ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) кейинги план босқичларида амалга оширилиши зарур тадбирлар учун жамғариши мумкин, деб белгилаб қўйилди. Банклар ишлаб чиқаришни ривожлантириш фондининг вақтинча бўш турган маблағларидан техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ҳамда ишлаб чиқаришни реконструкция қилишда кредит сифатида бериш учун фойдаланиши мумкин. Техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкциялаш тадбирларини ўтказиш учун кредитлар бериш имкониятлари кенгаймоқда.

Ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) ишлаб чиқаришни ривожлантириш фондлари маблағларидан мустақил фойдаланадилар деб белгилаб қўйилди. Ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) кўрсатилган фонд маблағлари ҳисобига мўлжаллаётган ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш планларини ишлаб чиқиб, тасдиқлайдилар. Техника билан қайта қуроллантириш планларига биринчи навбатда эскириб қолган ишлаб чиқариш фондларини алмаштириш суръатини жадаллаштиришни ҳамда ишларни қисқа муддатда ўтказишни таъминлайдиган тадбирлар киритилади.

Ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди маблағлари ва кредитлар ҳисобига амалга ошириладиган техника билан қайта қуроллантиришнинг лойиҳа-смета ҳужжатлари ва титул рўйхатларини ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) мустақил ишлаб чиқиб, уларнинг раҳбарлари тасдиқлайдилар. Оғир саноат тармоқлари корхоналари бўйича техника билан қайта қуроллантириш кўзда тутилган тадбирлар лойиҳа қиймати 4 миллион сўм ва ундан кўпроқ бўлганда, саноатнинг бошқа тармоқлари корхоналари бўйича 2,5 миллион сўм ва ундан кўпроқ бўлганда министрликлар ва идоралар ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг техника билан қайта қуроллантириш планларини кўриб чиқадилар, уларнинг сифатини, самарадорлигини, ўз вақтида амалга оширилаётганлигини ҳамда белгиланган муддатларда амалга оширилиши имкониятини, шунингдек тармоқни (кичик тармоқ, ишлаб чиқаришни) ривожлантиришнинг умумий йўналишлари топшириқларига тўғри келишини баҳолайдилар ва тегишли қарорлар қабул қиладилар.

Ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)да уларнинг иш кўрсаткичларига мувофиқ ҳосил бўлган социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондининг меҳнат коллективларини социал ривожлантириш вазифаларини ҳал этишдаги роли ортади. Ўн иккинчи беш йиллик мобайнида мана шу фонд маблағлари тўплана борган сайин ишлаб турган ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг бу маблағи уй-жойлар, болалар муассасалари, профилакторийлар, пионер лагерлари ва бошқа ноишлаб чиқариш объектлари қурилишини пул билан таъминлашнинг асосий манбаларидан бири бўлиб қолиши керак. Халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетларига ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) маблағлари ҳисобига уй-жой ва болалар муассасаларини лойиҳалаш ҳамда қуриш топшириқларини улар қарамоғидаги ташкилотларга биринчи навбатда ер участкалари ажратиб бериб, уларнинг планига киритишни таъминлаш топширилди.

Ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди ҳамда социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди маблағлари ва банк кредитлари ҳисобига амалга ошириладиган тадбирларни планлаштириш ва моддий-техника таъминотини яхшилаш тадбирлари белгиланди. СССР Госпланига, Иттифоқдош республикаларнинг Министлар Советларига, қурилиш министрликлари, буюртмачи министрликлар ва идораларга капитал қурилиш планлари лойиҳасини ишлаб чиқаётганда уларга ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва уларни реконструкциялаш, шунингдек социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди маблағлари ҳисобига амалга оширилаётган қурилиш объектларини биринчи навбатда киритиш топширилди.

СССР Госплани, СССР Госснаби, СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари моддий-техника таъминоти планларини ишлаб чиқаётганда бу ишни ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва уларни реконструкциялаш ҳамда шу фондлар ва банк кредитлари ҳисобига ноишлаб чиқариш объектларини қуришда моддий-техника ресурсларига бўлган эҳтиёжни биринчи навбатда кўриб чиқиш ва тўла ҳажмда таъминлашдан бошланиши керак, деб белгилаб қўйилди. СССР министрликлари ва идораларининг ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг янги қурилишларга капитал маблағ ҳажмлари ва бу қурилишларни ускуналар ва бошқа моддий ресурсларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш тўғрисидаги таклифи ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг мавжуд корхоналарни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш ва реконструкциялаш учун ресурсларга буюртмаси тўла қондирилгандан кейингина кўриб чиқилиши керак.

1987 йилдан бошлаб ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди маблағлари ҳамда банк кредитлари ҳисобига хўжалик усули билан бажариладиган ишларни моддий-техника ресурслари (махсус ва импорт ускуналаридан ташқари) таъминлаш бевосита СССР Госснабининг территориал органлари томонидан ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) буюртмасига биноан тегишли лойиҳа ҳужжатлари асосида амалга оширилади. СССР Госснаби ўзининг территориал органлари орқали мазкур бирлашмалар (корхоналар)нинг бу ишлар учун ускуналар ва моддий ресурсларга эҳтиёжини аниқлаши ҳамда белгиланган муддатда СССР Госпланига тегишли маълумотларни тақдим этиши керак. СССР Госплани план лойиҳаларида СССР Госснабига бу эҳтиёжни таъминлаш учун зарур миқдорда моддий ресурслар ажратиб беришни кўзда тутсин.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари ҳамда халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг маҳаллий бинокорлик материаллари ва шу материаллардан ясалган буюмларга берган буюртмасини бу ишларни бирлашма (корхона)ларнинг ўз маблағлари ва банк кредитлари ҳисобига бажариш учун биринчи навбатда таъминлашлари керак.

Машинасозлик маҳсулотини комплект етказиб беришни ривожлантиришга хўжалик механизми таъсирини кучайтириш, уларнинг сифати ва техникавий даражасини ошириш тадбирлари кўзда тутилди. Комплект етказиб беришга кирадиган ускуналар, буюмлар ва материалларни кечикиб ёки кам етказиб берганлик учун бу маҳсулотни етказиб берувчилар комплект технология линияси, ускунаси ёки асосий корхона (ташкилот) агрегатининг 5 процент қийматини тўлайди. Комплект етказиб бериш чоғида шартномада ҳамда келишилган техник шартларга биноан буюртмачи етказиб берувчига комплект ускунанинг 5 проценти миқдорида улгуржи нархга устама ҳақ тўлайди.

Хўжаликни юритишнинг янги шароитларида ишлаётган саноат ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)га 1986—1987 йиллардан бошлаб амалдаги қонунга биноан мукофотлаш кўзда тутилган ҳамда моддий рағбатлантириш фонди ва бошқа маблағлар ҳисобига вужудга келадиган ягона моддий рағбатлантириш фондини тузишга рухсат этилди. Ягона моддий рағбатлантириш фондидан қайси мақсадларда фойдаланишнинг конкрет миқдорини меҳнат коллективлари белгилайди. Фонд маблағининг анчагина қисми фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, буюмлар сифатини ошириш, ҳозирги замон техникаси даражасида маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасидаги ишларни рағбатлантиришга ажратилсин.

Буюртмачига етказиб бериладиган маҳсулот сифати учун ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) масъулиятини ошириш мақсадида 1986 йилдан бошлаб буюртмачи етказиб бераётган маҳсулотда аниқланган нуқсонларни тузатишга сарфланган харажат маҳсулот етказиб берувчи ишлаб чиқариш бирлашмаси (корхонаси)нинг моддий рағбатлантириш фондини камайтириш ҳисобига қопланади деб белгиланди. Ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)га унинг маҳсулоти сифатсиз бўлганлиги учун қайтарилган тақдирда, ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг умумий ҳажмида қайтарилган сифатсиз маҳсулотнинг ҳар бир проценти учун моддий рағбатлантириш фонди тушуми 5 процентгача камайтирилади.

Молия воситаларининг ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) хўжалик фаолиятида юксак натижаларга эришишдаги таъсирини кучайтириш мақсадида тажриба тариқасида 1986 йилдан бошлаб Белоруссия ССР Енгил саноат министрлигининг ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) учун ўн иккинчи беш йиллик нормативлари барқарор фойдасидан бюджетга тўлов жорий этилади.

Иқтисодий эксперимент жараёнида планлаштириш ва хўжалик фаолияти ҳамда пировард натижа учун ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) ҳуқуқини кенгайтиришнинг ўзини оқлаган системасини практикада кенг қўллаш мақсадида 1986 йилдан бошлаб Машинасозлик, Енгил саноат, Озиқ-овқат, Гўшт ва сут саноати, Балиқ хўжалиги (ички сув хавзалари), Маҳаллий саноат ҳамда Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари ва идораларининг барча ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказилади.

Тармоқ хусусиятларини ҳисобга олиб хўжаликни юритишнинг янги шароитлари ишлаб чиқиладиган министрликлар ҳам белгилаб қўйилди ва бу ишлар 1986 йил 1 январдан бошлаб жорий этилади. Саноатнинг бошқа тармоқлари бирлашмалари ва корхоналарини хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказиш муддати 1987 йил 1 январда ниҳоясига етказилади, деб белгилаб қўйилди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари хўжаликни юритишнинг янги форма ва методларини практикага актив жорий этишга қаратилган ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтиришлари, бу ишни ўз фаолиятларининг энг муҳим йўналишларидан бири деб билишлари керак. Хўжалик ҳисоби ҳамма ерда жорий этилсин, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг бутун комплекс масалалари қатъият билан яхшилансин. Шу асосда меҳнат коллективларининг пировард иш натижаларидан, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ҳозирги замон техникавий даражасида ва юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришдан масъулияти ва манфаатдорлиги оширилсин.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

2 август куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Совет Иттифоқида дам олаётган ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф билан учрашди.

Н. А. Тихонов билан В. Штоф иккала мамлакат ўртасидаги қардошларча муносабатлар марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида ривожланаётганлигидан, уларнинг Варшава Шартномаси ташкилотида ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида самарали баҳамжиҳат ҳаракат қилаётганликларидан мамнуният изҳор этдилар. Ҳар иккала томон таъкидлаб ўтганидек, сиёсий, иқтисодий соҳалар ҳамда бошқа соҳалардаги ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш СССР билан ГДР халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Империализмнинг айби билан халқаро вазият чигаллашган бир шароитда қардош социализм мамлакатларининг бирлиги алоҳида аҳамиятга эгадир. Суҳбатда қайд этиб ўтилганидек, СССР билан ГДР шуни ҳисобга олиб, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашга бундан буён ҳам бутун чоралар билан кўмаклашиш, тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, халқаро ишларда келишиб олинган йўлни изчиллик билан амалга ошириш ниятидадирлар. В. Штоф ГДР Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусини — ҳар қандай ядро портлатишларини ихтиёрий равишда тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарорини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганлигини билдирди.

* * *

Шу куни В. Штоф Н. А. Тихоновга «Германия Демократик Республикаси Қаҳрамони» фахрий унвони берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқни, «Олтин юлдуз» медалини ва Карл Маркс орденини топширди.

Н. А. Тихонов Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама қардошлик муносабатларини ривожлантиришдаги, социализм ғалабаларини мустаҳкамлашдаги, тинчлик йўлида курашдаги ғоят катта хизматлари учун шу мукофотларга сазовор бўлди.

(ТАСС)

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ем-хашак тайёрлаш юзасидан социалистик мусобақанинг 1985 йил июль ойи якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Жиззах области. Бу область хашак тайёрлаш йиллик планини 71 процент, шу жумладан июль ойида 29 процент бажарган, пичан тайёрлаш планини 76 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш планини 68 процент бажарган;

Фарғона областининг Фрунзе райони. Бу район хашак тайёрлаш йиллик планини 64 процент, шу жумладан июль ойида 39 процент бажарган;

Хоразм областининг Боғот райони. Бу район хашак тайёрлаш йиллик планини 62 процент, шу жумладан июль ойида 37 процент бажарган;

Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё райони. Бу район хашак тайёрлаш йиллик планини 50 процент, шу жумладан июль ойида 30 процент бажарган;

Бувайда районидаги Калинин номли колхоз. Бу колхоз хашак тайёрлаш йиллик планини 101 процент, шу жумладан июль ойида 62 процент бажарган;

Тўрақўрғон районидаги «Москва» колхози. Бу колхоз хашак тайёрлаш йиллик планини 105 процент, шу жумладан июль ойида 55 процент бажарган;

Ромитан районидаги «Партия XXVI съезди» совхози. Бу совхоз хашак тайёрлаш йиллик планини 120 процент, шу жумладан июль ойида 68 процент бажарган;

Усмон Юсупов районидаги Ғ. Ғулом номли совхоз. Бу совхоз хашак тайёрлаш йиллик планини 105 процент, шу жумладан июль ойида 43 процент бажарган.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Евгений Андреевич ВАРНАЧЕВни СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министри этиб тайинлади.

* * *

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Виталий Иванович ЧУДИНни соғлиғи ёмонлашганлиги сабабли пенсияга чиқиши муносабати билан СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министри вазифасидан озод қилди.

ТЕРИМ ТЕХНИКАСИ ҚУВВАТИДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Колхоз меҳнаткашлари партия XXVI съездининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети 1981 йил октябрь Пленумининг ва шундан кейинги Пленумларининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаш тўғрисидаги қарорларини бажара бориб, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқдалар.

Колхоз коммунистлари, мутахассислари, бутун коллектив КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб, пахта, каноп, дон ва бошқа экинлардан эртанги ва мўл ҳосил олиш, 1985 йил ҳамда умуман ўн биринчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш йўлида қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Давлатга пилла сотиш йиллик ва беш йиллик планлари бажарилди. Гўшт, сут етиштириш ва давлатга сотиш ярим йиллик топшириқлари ошириб адо этилди, жамоат чорвачилиги маҳсулдорлиги ортиб бормоқда.

Ҳозир пахтачиликда масъулиятли давр бошланди. Шу кунларда колхоз меҳнаткашлари далаларда фидокорлик билан ишламоқдалар, барча куч-ғайратларини ғўза

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ ОХУНБОБОЕВ НОМЛИ КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕСИ ВА ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ 1985 ЙИЛ ПАХТА ҲОСИЛИ ТЕРИМИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШГА ДОИР ТАДБИРЛАРИ

парвариши билан боғлиқ бўлган ҳамма агротехника усулларини ўз вақтида ва сифатли бажаришга сафарбар этганлар ва 1070 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 36 центнердан ҳосил йиғиб-териб олиб, давлатга юқори сифатли 3860 тонна пахта сотишга қатъий аҳд қилганлар, пахта ҳосилининг 80 проценти машиналар билан йиғиб-териб олинади.

Сўнгги йилларда колхоз етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини четдан теримчиларни жалб этмай, хўжаликдаги мавжуд меҳнат ресурслари билан йиғиштириб олмоқда. Колхоз правлениеси, партия комитети ана шу анъанани давом эттириб, 1985 йил пахта ҳосилининг ҳаммасини ўз кучлари билан йиғиштириб олишга қарор қилдилар ва ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишга киришдилар.

Ғўзани ҳосилни машина билан теришга мослаб ўстириш учун агротехника тадбирларига риоя этилишига, чеканканинг энг мақбул муддатларда ўтказилишига ҳамда 1 сентябрга қадар ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришни таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Сувчиларнинг иши мунтазам назорат қилиб борилмоқда.

Камида 3-4 та кўсак очилгандан сўнг ғўзани дефолиация қилиш, уни фақат ердаги машина-механизмлар билан ўтказиш кўзда тутилмоқда, шу мақсадда трактор аппаратлари 1 августга қадар тахт қилиб қўйилди.

Йиғим-терим техникасининг ҳаммаси — 24 та пахта териш машинаси, 3 та кўсак узиш машинаси ва 15 та кўсак чувиш машинаси, пахтани қопсиз ташиш учун 96 та прицеп, 5 та пахта юклагич, 24 та транспорт трактори, ремонт қилиш ва механизмларга техника хизмати кўрсатиш учун 3 та кўчма автоустахона барвақт тахт қилиб қўйилди.

Йиғим-терим ва транспорт техникасининг ҳаммаси учта йиғим-терим транспорт отрядига бирлаштирилади, ҳосилни йиғиб-териб олиш группа усулида олиб борилади, йиғим-терим агрегатларини механизатор кадрлар билан комплектлаш тугалланди.

Пайкалларни машина теримига сифатли тайёрлаш, терим машиналари буриладиган жойларни текислаш ва дала йўлларини созлаб қўйишни таъминлаш мақсадида 15 та бульдозер ва 3 грейдер ремонти 15 августгача тугалланади. Кўприклар, хирмонлар, тарози хўжалигини ўз вақтида тайёрлаб қўйиш тадбирлари амалга оширилмоқда, бригадаларга зарур материаллар ва хўжалик товарлари етказиб берилмоқда.

Йиғим-теримда ишловчи кишилар учун маданий-маиший шароит яратиб бериш, механик-ҳайдовчилар, теримчилар, бригадалар, йиғим-терим транспорт отрядлари, звенолар ўртасида ҳосилни қисқа муддатларда нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун социалистик мусобақани ташкил этиш борасида катта ишлар олиб борилмоқда.

Мусобақага механик-ҳайдовчилар билан теримчилар ўртасида ҳар куни, бригадалар ва отрядлар ўртасида ҳар беш кунда якун чиқариб борилади, мусобақа ғолибларини маънавий ва моддий рағбатлантириш тадбирлари белгилаб қўйилган.

Тадбирлар колхоз правлениеси ва партия комитети қўшма мажлисида қабул қилинган.

«Савай» совхоз-техникуми меҳнаткашлари КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақасига қўшилиб, бу йил 19 минг тонна пахта, кўплаб бошқа дала ва ферма маҳсулотлари етиштириб, давлатга сотиш юзасидан юксак социалистик мажбурият қабул қилдилар. Шу кунларда ҳосилга-ҳосил қўшиш юзасидан агротехника тадбирларини амалга ошириш билан бир пайтда улар йиғим-терим мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш учун тайёргарлик ишларини авж олдириб юбордилар.

Пахта териш машиналари ва бошқа техника, асфальт майдонлар, йўллар ва кўприклар тез суръатлар билан ремонт қилинмоқда, тарози хўжалиги ва бошқа зарур асбоб-ускуналар шайлаб қўйилмоқда.

«Савай» совхози коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш кўрсатмаларига амал қилиб, йиғим-терим кампаниясини четдан ишчи кучларини жалб этмай ўтказишга қарор қилди. Бунга пахта териш машиналарининг унумдорлигини ошириш, уларнинг техник имкониятларидан мумкин қадар тўлароқ фойдаланиш, хўжаликдаги мавжуд меҳнат ресурслари билан пахта теримини тўғри ташкил этиш туфайли эришилади.

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ҚЎРҒОНТЕПА РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ «САВАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1985 ЙИЛ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИШГА ТАЙЁРГАРЛИК ВА УНИ ЎТКАЗИШГА ДОИР ТАДБИРЛАРИ

Ўртага қўйилган бу вазифани бажариш юзасидан конкрет чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Асосий майдонларда ғўза машинабоп қилиб ўстирилмоқда. Экинлар парвариши ҳосил етилгунга қадар давом эттирилади.

Пахта териш техникаси ремонти ва уларни кўрикдан ўтказиш 20 августгача, кўсак узиш машиналари ва кўрак чувиш машиналари ремонти 10 сентябгача тугалланади, 130 та пахта териш агрегати икки сменада ишлатилади. Ҳар бир машина билан мавсумда 125 тоннадан, жами 16,5 минг тонна пахта териш ёки ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан йиғиштириб олиш белгиланган.

Совхоз ишчи ва хизматчилари 5 минг тонна пахта териб берадилар, 2200 киши пахта теримига чиқади. Дефолиацияни ғўзанинг ривожини ҳисобга олиб, энг мақбул муддатларда ўтказиш, машина теримини кўсакларнинг камида 70 проценти очилгандан кейин бошлаш кўзда тутилди.

Пахта териш агрегатларидан яхши фойдаланиш, уларга вақтида техника ёрдами кўрсатиш мақсадида 6 та йиғим-терим отряди тузилмоқда. Уларнинг ҳар бирига 15-20 та пахта териш машинаси, 3 тадан прицеп, ҳар икки пахта териш машинасига битта созловчи-слесарь бириктириб қўйилади.

Социалистик мусобақа шартлари белгилаб чиқилди. Бўлимлар ва бригадалар ишига ҳар 10 кунда, механизаторлар ва теримчилар ишига ҳар 5 кунда якун чиқариб борилади. Мусобақа ғолиблари маънавий ва моддий рағбатлантирилади.

Механизаторлар ва теримчиларнинг унумли меҳнат қилишлари ва яхши дам олишларини таъминлаш учун дала шийпонларида иссиқ овқат тайёрланади, медицина, савдо, маданий ва маиший хизмат кўрсатиш ташкил этилади.

Бу билан совхоз коллективи пахта тейёрлаш плани ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариши, КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиши учун реал шароит ҳозирланади.

Тадбирлар совхоз-техникум партия комитетининг мажлисида тасдиқланган.

- **Терим агрегатларини мавсумга пухта шайлайлик.**
- **Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини ёрдамчиларсиз, ўз кучимиз билан йиғиштириб оламиз.**
- **Машина терими икки сменада ташкил этилади.**
- **Бутун куч — йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўришга сафарбар.**

«САЛЮТ-7» — «СОЮЗ Т-13» — «КОСМОС-1669»:

ОЧИҚ КОСМОСДА МОНТАЖ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 2 август. (ТАСС). Очиқ космик фазода катта конструкцияларни йиғиш ва монтаж қилиш навбатдаги босқичи амалга оширилди.

Мўлжалланган учиш программасига мувофиқ Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних «Салют-7» орбитал илмий станциясининг ташқи юзига чиқиб, «Прогресс-24» юк кемаси келтирган қўшимча панелларни учинчи қуёш батареясига ўрнатдилар. Ҳозирги вақтда станциянинг учала қуёш батареяси қўшимча секция комплектлари билан жиҳозланган бўлиб, улар киши бошқарадиган комплекснинг бирлашган электр таъминот системасига уланди.

«Салют-7» станциясини яратаётганда унинг энергетик имкониятларини изчил ошириб бориш мақсадида қуёш батареялари қўшимча панелларини монтаж қилиш кўзда тутилганди. Шу ишларнинг биринчи босқичини Владимир Ляхов билан Александр Александров 1983 йилнинг ноябрида, иккинчи босқичини эса Леонид Кизим билан Владимир Соловьев 1984 йилнинг май ойида бажарган эдилар.

Владимир Жонибеков билан Виктор Савинихнинг очиқ космосга чиқиши бугун Москва вақти билан соат 11 дан 15 минут ўтганда бошланди. Космонавтлар зарур асбоб-ускуналар солинган контейнерларни иш бажариш зонасига олиб ўтдилар ва шундан сўнг махсус асбоблар, механизмлар ва маҳкамловчи қурилмалардан фойдаланиб, қуёш батареясининг биринчи қўшимча панелини ўрнатдилар ва уни ишлайдиган ҳолатга келтирдилар.

Шундан кейин учишни бошқариш марказидан берилган командаларга мувофиқ қуёш батареяси 180 градус буриб қўйилди ва космонавтлар иккинчи панелни монтаж қилдилар. Шундан кейин улар асосий панелларнинг бирига очиқ космос шароитларининг таъсирини тадқиқ этиш учун қуёш батареясининг тажриба намунасини маҳкамладилар.

Командир ва бортинженер монтаж операцияларини битказгач, чиқиш туйнугига қайтиб келдилар. Улар шу зонада Совет ва Франция мутахассислари биргалашиб яратган ва космик фазодаги метеорит моддани йиғишга аталган аппаратни ўрнатдилар, илмий асбоб-ускуналарни, биополимер намуналари солинган кассеталар ва ҳар хил конструкцион материалларни алмаштирдилар.

Кўчириб олинган ва станциянинг ташқи юзида узоқ муддат турган блоклар ва приборлар СССР Фанлар академиясининг конструкторлик ташкилотлари ва институтларида тадқиқ этиш учун Ерга қайтарилади.

Ташқарига чиқиш жараёнида конструкцияси яхшиланган ним-қаттиқ типдаги скафандрлар синаб кўрилди. Улар «Салют» станциялари аввалги экипажларининг очиқ космосдаги иш тажрибаларини ҳисобга олиб янгиланган.

Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних мўлжалдаги операциялар бажарилиб бўлгач, станция ичига қайтиб келдилар.

Жами 5 соат давом қилган очиқ космик фазога чиқиш мобайнида ихчам медицина аппарати ёрдами билан иккала космонавтнинг электрокардиограммалари магнит лентасига ёзилди, бошқа бир қанча физиологик параметрлари қайд этилди. Космонавтларнинг очиқ космик фазода бўлиш турли босқичларида уларнинг кайфиятлари ва иш қобилиятларига баҳо бериш учун олинган маълумотлардан фойдаланилади.

Экипаж мураккаб монтаж операцияларини бажараётиб, юксак профессионал маҳорат, мардлик кўрсатди, бошқариш марказининг мутахассислари билан қалин ҳамкорликда уюшқоқлик билан дадил ишлади.

Владимир Женибеков билан Виктор Савинихнинг соғлиғи ва кайфияти яхши.

Муваффақиятли амалга оширилган мураккаб эксперимент кўп мақсаддаги илмий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган киши бошқарадиган орбитал комплексларни яратишда космик фазо шароитларида йирик габаритли конструкцияларни йиғиш инженерлик ечимлари ва методлари тўғрилигини яна бир карра тасдиқлади.

ТАРМОҚ БАЙРАМИ

Темир йўллар мамлакат транспорт конвейерининг муҳим бўғинларидан биридир.

Темир йўлчилар кунига бағишланган тантанали йиғилиш 2 август куни Москвада бўлиб ўтди.

Президиумда — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. В. Смирнов, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири К. С. Симонов, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари бор эдилар.

Темир йўллар министри Н. С. Конарев доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари темир йўлчилар шу йилги ва умуман беш йилликнинг тиғиз топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун кучи, билими ва тажрибасини сарфлайдилар, деб ваъда бердилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

(Боши биринчи бетда).

реализация қилишнинг моддий-техника базасини ривожлантириш юзасидан зарур чора-тадбирларни етарлича амалга оширмаётирлар. Савдода илғор методларни суст жорий этмоқдалар. Кўпгина хўжаликларда саралаш ва жойлаш пунктлари йўқ.

Республика қурилиш министрликлари ва идоралари мева-сабзавот сақланадиган омборлар, теплица комбинатлари, мева-сабзавотни қайта ишловчи корхоналар ва идиш ишлаб чиқарадиган корхоналар қурилиши планларини мунтазам бажармай келмоқдалар. Тошкент областида ташкил этилган ихтисослаштирилган совхозлар қурилишида жиддий қолоқликка йўл қўйилмоқда, бу совхозларда барқарор меҳнат коллективлари барпо этилмаган ва кадрлар қўнимсизлигининг кўплиги сезилмоқда.

Ўзбекистон ССР Госплани, Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалиги, Тайёрлаш, Савдо, Қишлоқ қурилиши, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари «Госкомсельхозтехника», «Госкомводстрой», «Ўзбекбирлашув» ва республиканинг бошқа бир қанча министрликлари ва идоралари Тошкент аҳолисини картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаб туришнинг муҳимлигини тўла тушуниб етмаётирлар.

Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари, Тошкент область ва шаҳар ижроия комитетлари шаҳарни зарур турларда ва юксак сифатли картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш масалаларида партия, совет, қишлоқ хўжалик, тайёрлаш ва савдо ташкилотларига нисбатан етарли талабчанлик қилмаётирлар.

Тошкент аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка билан таъминлашни тубдан яхшилаш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Госпланига, Мева-сабзавот хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги, Тайёрлаш, Савдо министрликларига, «Ўзбекбирлашув»га, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, Қишлоқ қурилиши министрлигига, «Госкомсельхозтехника» ва «Госкомводстрой»га, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига, бошқа манфаатдор министрликлар ва идораларга, Тошкент область ва шаҳар партия комитетларига, Тошкент область ва шаҳар ижроия комитетларига Тошкентни картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашни энг муҳим сиёсий ва хўжалик вазифаларидан бири, деб ҳисоблаб, қишлоқ хўжалик, тайёрлаш ва савдо корхоналари ҳамда ташкилотлари белгиланган ассортиментдаги юқори сифатли ана шундай маҳсулотлар етказиб бериш планларини бажаришлари, шунингдек республика пойтахтида бундай маҳсулотлар билан савдо қилишни намунали ташкил этиш юзасидан собитқадамлик билан иш олиб бориш вазифасини топширди.

Мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан ташкилий-техникавий тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашни такомиллаштириш, бригада пудратини жорий этиш, ишлаб чиқаришни хўжалик ичида ихтисослаштириш ва марказлаштиришни тугаллаш, селекциячилик ва уруғчиликни яхшилаш, хўжаликларни янги серҳосил навлар ва гибридлар сифатли уруғлиги ва кўчатлари билан тўла таъминлаш, экинларни етиштиришнинг илғор технологиясини кенг қўлланиш асосида ҳосилдорлик янада оширилишига, картошка, сабзавот-полиз экинлари маҳсулотлари, мева ва узум етиштириш ҳамда харид қилишни кўпайтиришга эришиш тавсия этилди.

Калинин, Тошкент, Оржоникидзе районларидаги ихтисослаштирилган колхоз ва совхозларнинг, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхозининг, Янгийўл районидаги У. Юсупов номли агросаноат бирлашмаси совхозларининг ишлаб чиқариш фаолиятини, асосан Тошкент аҳолисини картошка ва мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш вазифаларига бўйсундириш кўзда тутилди. «Ташплодоовошч» бирлашмаси юқорида кўрсатилган район хўжаликларида картошка, мева-сабзавот маҳсулотларини харид қилувчи ягона ташкилот қилиб белгиланди. Ана шу хўжаликларда Тошкентга етказиб бериладиган маҳсулотнинг асосий қисмини етиштиришни таъминлаш мақсадида сабзавот экинлари экиладиган майдонлар структурасига бу экинларнинг турига қараб тегишли ўзгартиш киритиш лозим. 1986—1990 йилларда токзорларда винобоп навларни хўраки навлар билан алмаштириш тугаллансин, шунингдек ўрта пишар ва кеч пишар данакли ва уруғли мева майдонлари кенгайтирилсин. Кўк сабзавот экинлари етиштириш ва бундай сабзавотни Тошкентга етказиб бериб туришни асосан Калинин районидаги Партия XVII съезди номли совхозда, Оржоникидзе районидаги Ленин номли, Тошкент районидаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли колхозларда марказлаштириш белгиланди. Кўк сабзавот экинларини «дала-магазин» принципи асосида уларни реализация қилиш жойларига ўз вақтида ва узлуксиз етказиб бериш учун «Ташплодоовошч» бирлашмаси мана шу хўжаликларга етарли миқдорда ихтисослаштирилган автомашиналарни бириктириб қўйсин.

Аҳолига сотиш учун барвақт муддатларда (январь—июнь) картошка ва сабзавот йиллик умумий ҳажмининг камида 25—30 процентини етказиб беришни таъминлаш, шунингдек суғориладиган ҳар гектар ердан тўла самара олишга, улардан интенсив фойдаланишга, шу асосда колхозлар ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлашга эришиш учун ҳамма жойда саримсоқ пиёз, сабзи, ош лавлаги, кўк сабзавот экинларини августда ва қишда ўсадиган қилиб кузда экиш кенгайтирилсин, шунингдек баҳорда такрорий экилсин, эрта баҳорда картошкани ўсиш биостимуляторлари билан дорилаб экиш, сабзавот уруғларини олдиндан тайёрлаб қўйилган пушталарга ундириб экиш кенг қўлланилсин. Колхоз ва совхозларда эртаги сабзавот экинларини етиштириш учун нур ўтказувчи полиэтилен плёнкалардан самарали фойдаланиш таъминлансин.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, «Ўзбекбирлашув»га, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё, Сирдарё, Фарғона область ижроия комитетларига Тошкентга юқори сифатли мева-сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотларини белгиланган муддатларда ва зарур миқдорда ҳамда ассортиментда етказиб беришини таъминлаш топширилди.

Хўжаликларнинг, колхозчиларнинг ва совхоз ходимларининг мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришдан моддий манфаатдорлигини тағин ҳам ошириш мақсадида Ўзбекистон ССР Давлат нарх комитетига Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда уч ой ичида картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари ва узумнинг янги харид нархлари лойиҳасини тайёрлаб қараб чиқиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этиш, лойиҳани тайёрлаш вақтида нархлар бу маҳсулотларнинг сифатига, етказиб бериш муддатларига ҳамда колхоз ва совхозлар норматив рентабеллигини таъминлашга қараб белгиланишини ҳисобга олиш топширилди.

Қишлоқ хўжалик министрлиги республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Меҳнат давлат комитети, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими билан биргаликда икки ой ичида 1986—1987 йилларда Калинин, Оржоникидзе, Тошкент районларидаги колхоз ва совхозларда планга қўшимча маҳсулот етиштирганлиги учун колхозчиларга, совхоз ходимларига қўшимча ҳақ тўлашнинг тағин ҳам юқорироқ даражасини жорий этиш бўйича экспериментлар ўтказиш юзасидан ўз таклифларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида кўриб чиқиш учун белгиланган тартибда тақдим этсин.

Мева-сабзавот хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги министрликларига, Тошкент область ижроия комитетига, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига теплицалардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, теплицаларда етиштириладиган сабзавот экинлари хилини кўпайтириш ва ҳосилдорлигини ошириш чораларини кўриш таклиф этилди. Колхоз ва совхозларнинг теплица-парник хўжаликлари ҳузурида кам етиштириладиган кўк сабзавот экинлари етиштириш йўлга қўйилсин. Бундай экинларни етиштиришнинг агротехника тавсиялари уч ой муддат ичида ишлаб чиқилиб, барча ихтисослаштирилган колхоз ва совхозларга етказилсин. Барча мавжуд теплица хўжаликлари ҳузурида истеъмол учун керакли миқдордаги резерв ёқилғи сақлаш учун зарур сиғимли идишларни тезроқ тайёрлашга алоҳида эътибор берилсин. Янги теплицалар лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва қуриш вақтида теплицаларни ўн кун давомида иситишга етадиган миқдорда резерв ёқилғи (газ, суюқ ёки қаттиқ ёқилғи) сақланадиган идишлар, албатта бўлишини кўзда тутиш ва уларни қуриш таъминлансин.

Ўзбекистон ССР Госплани, республика Мева-сабзавот, Қишлоқ хўжалиги министрликлари теплица хўжаликлари учун капитал қурилган теплицаларда ҳар гектар ер ҳисобига 0,8 миллион кубометр, кўчат етиштириладиган плёнкали теплицаларда ҳар гектарига 1,3 миллион кубометр ҳисобидан табиий газнинг йиллик истеъмол лимитини ажратиш билан боғлиқ масалаларни белгиланган тартибда ҳал этишлари лозим. Союзузбекгазпром, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги Тошкент областидаги мавжуд ҳамма теплицаларни лимит ва шартномага мувофиқ газ ва электр энергия билан гарантияли, узлуксиз таъминлашни ташкил этишлари лозим.

Тошкентга эрта муддатларда сабзавот ва картошка етказиб беришни таъминлаш мақсадида Сурхондарё, Қашқадарё область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги министрликлари билан биргаликда мавжуд хўжаликлар базасида картошка ва сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилган совхозлар ташкил этиш таклифларини икки ой муддат ичида кўриб чиқишлари ва бу таклифларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этишлари керак.

Мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш, ташиб келтириш, сақлаш ва реализация қилишни ташкил этишга раҳбарликни янада яхшилаш учун Тошкентда ва республиканинг бошқа шаҳарларида мева-сабзавот маҳсулотлари бошқармасини Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг Мева-сабзавот маҳсулотлари савдоси бош бошқармасига айлантириш тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги билан келишилган таклифини қабул этишга қарор қилинди.

Картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш, қабул қилиб олиш, сақлаш ва реализация қилишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш мақсадида Ўзбекистон ССР Госплани, республика Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, Тошкент область ижроия комитети 1986—1990 йилларнинг планларида Тошкент областининг ихтисослаштирилган хўжаликларига биринчи навбатда зарур материал-техника ресурсларини ажратишни кўзда тутсинлар.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига 1986—1990 йилларда 43,5 минг тонна сабзавот сақланадиган омбори бўлган 5-мева-сабзавот комбинати қурилишини таъминлаш таклиф этилди. «Главташкентстрой» комбинат қурилиши бўйича пудратчи қилиб белгилансин. Ўзбекистон ССР Госплани мазкур комбинат иккинчи навбатини лойиҳалашни 1987 йилда тугаллаш учун «Гипроторг» институтига лойиҳа ишлари лимитини ажратсин, «Главташкентстрой»га 1986—1988 йилларда мева-сабзавот комбинатининг биринчи навбатини, 1989—1990 йилларда иккинчи навбатини қуриб фойдаланишга топшириш учун пудрат ишлари лимити ажратилсин. Ўзбекистон ССР Госплани мазкур комбинат қурилиши участкасидан электр узатиш линиясини Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз территориясига кўчиришни республика Энергетика ва электрлаштириш министрлиги планига киритсин. Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги 1986 йилнинг биринчи кварталида юқорида айтилган электр узатиш линиясини кўчириш ишларини бажарсин. Тошкент шаҳар ижроия комитети 1985 йил 1 октябрга қадар 5-мева-сабзавот комбинати қурилаётган участкада яшаётган оилаларни кўчиришни таъминласин.

Ўзбекистон ССР Госпланига «Қишлоқ хўжалиги» тармоғи бўйича 1986—1990 йилларда Оҳангарон, Бўстонлиқ, Калинин, Оржоникидзе, Паркент, Тошкент районларидаги ихтисослаштирилган колхоз ва совхозларда Тошкентга етказиб бериш учун картошка, сабзавот, мева сақланадиган умумий сиғими 43 минг тонналик омбор қурилиши учун республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига қўшимча капитал маблағ ажратиб бериш топширилди.

«Узсортсемовошч» бирлашмаси Тошкент областида 8,0 минг тонна уруғлик картошка сақланадиган омбор қурилишини амалга оширсин, мазкур омборни қуриш учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги пудратчи қилиб белгилансин. Республика Госплани ана шу омбор қурилиши учун «Гипроторг» институтига лойиҳалаш учун лойиҳа ишлари лимити, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига эса пудрат ишлари лимити ажратиб берсин.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига 1986—1990 йилларда енгил металл конструкциялардан 15 минг тонна сабзавот сақланадиган омбор қурилишини таъминлаш тавсия этилди. Ўзбекистон ССР Госплани бу омборни қуриш учун Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникасига пудрат ишлари лимити ажратиб берсин.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги «Ташплодоовошч» бирлашмасига ҳар йили «Тошкент» ва «Тошкент—2» типидаги павильонлардан 12 тадан етказиб беришни таъминлаши лозим. Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги мазкур павильонларни тайёрлаш учун Савдо министрлигига зарур миқдорда материал ресурсларини ажратиб берсин.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига 1986—1990 йилларда Тошкентда «Ташплодоовошч» бирлашмаси учун ҳар йили 8 минг квадрат метр савдо саҳнига эга бўлган 20 тадан ихтисослаштирилган магазин қуришни амалга ошириш топширилди.

Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг Тошкент шаҳридаги саноат корхоналари ва ташкилотлари кучи ва маблағи билан 1986—87 йилларда «Ташплодоовошч» бирлашмаси учун савдо саҳни 6 минг квадрат метр бўлган 64 та магазин ва павильон қуриш тўғрисидаги таклифини қабул қилишга қарор қилинди.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Тошкент область ижроия комитети ўн иккинчи беш йилликда мева-сабзавот маҳсулотлари учун мавжуд саралаш-жойлаш пунктларини ва омборларини реконструкциялашни ва янгиларини қуришни амалга ошириш топширилди. «Узмежколхозпроект» институти колхозларда саралаш-жойлаш пунктларининг бош лойиҳачиси, Узколхозстрой эса бош пудратчи қилиб тайинланди. Совхозлар бўйича «Узгипроплодоовошч», колхозлар бўйича «Узмежколхозпроект» лойиҳа институтлари 1985 йил 1 ноябрга қадар мазкур пунктлар қурилишининг типовой лойиҳаларини ишлаб чиқсинлар. Республика Госпланига Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги буюртмаларига мувофиқ Тошкент областининг сабзавоткор колхозларида саралаш-жойлаш пунктлари қурилиши учун маблағ ажратишни кўзда тутиш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига 1986 йилдан бошлаб темир йўл вагонларига картошка ортиш ва туширишни механизациялаш бўйича лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаш ва республика Госпланига таклиф киритиш топширилди. Барча мева комбинатларида ва «Ташплодоовошч» улгуржи-чакана идораларнинг базаларида харидорлар ўзларига ўзи хизмат кўрсатадиган магазинларни нормада кўзда тутилган миқдорда ва ассортиментда тўла таъминлашни кўзда тутиб, картошка, мева ва сабзавот саралаш цехлари қуришни тугаллаш керак. Тошкент шаҳар ижроия комитети билан биргаликда «Ташплодоовошч» бирлашмаси бажарадиган йиллик иш ҳажмини 2—2,5 баравар кўпайтириш мақсадида бу бирлашманинг ремонт-қурилиш бошқармаси моддий-техника базасини 1986-1990 йилларда мустаҳкамлаш ва ривожлантириш таъминлансин.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликларига, республика Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига Тошкент областида янги ташкил этилган ихтисослаштирилган совхозлар қурилишини 1986—1990 йилларда ниҳоясига етказиш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Госснабига, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига гофрирланган картондан 169 миллион квадрат метр яшик ишлаб чиқарадиган цехи бўлган, қуввати йилига 100 минг тонна картон ишлаб чиқаришга мўлжалланган Ангрен картон фабрикаси қурилишини 1987 йилда тугаллаш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Госплани, республика Госснаби 1986—1990 йиллар плани лойиҳасида мева-сабзавот маҳсулотлари учун полимер материаллардан йилига 2,3 миллион дона яшик ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган завод қурилишини кўзда тутсинлар. Шу мақсад учун 1986 йилдан бошлаб лойиҳа-қидирув ишларига зарур лимитлар ва пудрат ишлари лимити билан биргаликда капитал маблағ ажратиш кўзда тутилсин.

Шунингдек Тошкентда қуввати йилига 300 бирликни ташкил этувчи юк кўтариш-транспорт ускуналарини капитал ремонт қилиш цехи қуриш кўзда тутилсин.

Тошкент шаҳар ижроия комитетига «Ташплодоовошч» бирлашмаси учун зарур ускуналар, материал техника ресурслари ажратиб берилсин. Тошкент шаҳар ижроия комитети Ўзбекистон ССР Госплани ва Госснабига асосланган ҳисобларни ўз вақтида тақдим этсин.

Республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги 1986 йилдан бошлаб «Ташплодоовошч» бирлашмаси учун номеханик савдо ускуналари тайёрлаш учун зарур материал ресурсларни Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига ҳар йили ажратиб берсин.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигига 1986—1987 йилларда «Ташплодоовошч» бирлашмаси район улгуржи-чакана идораларининг барча мева-сабзавот комбинатлари ва магазинлари билан, шунингдек Тошкент область матлубот союзи Тошкент шаҳар кооператив савдоси магазинларини белгиланган тартибда телефон алоқаси билан таъминлаш тавсия қилинди.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги буюртмаларига мувофиқ, «Ташплодоовошч» бирлашмасининг янги қурилаётган мева-сабзавот комбинатлари ва магазинларида телефон алоқаси ўрнатилиши таъминлансин.

«Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг буюртмасига мувофиқ, 1987—1989 йилларда «Ташплодоовошч» бирлашмасини бошқаришнинг автоматлаштирилган системасини ишлаб чиқиш, 1989 йилда эса «АСУ шаҳар» ва «АСУ ташплодоовошч» автоматлаштирилган системаларининг ўзаро боғлиқлиги системасини ишлаб чиқиш таклиф этилди. Госплан ана шу мақсадларда ҳисоблаш техникаси воситаларини ажратишни кўзда тутиши лозим.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига 1987 йилда «Ташплодоовошч» бирлашмасининг ахборот-ҳисоблаш марказини ташкил этиш, уни жойлаштириш учун тегишли ишлаб чиқариш майдонлари ажратиб бериш топширилди.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига «Ташплодоовошч» бирлашмаси ташкилотларига хизмат қилиш учун автотранспорт корхонаси тузиш, 120 та ихтисослаштирилган автомашинаси бўлган автоколоннани бирлашмага топшириш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига «Ташплодоовошч» бирлашмасига хизмат қилаётган автомашиналардан етарли миқдорда ажратиб олиб, мева-сабзавот маҳсулотларини контейнерда ташиш учун кўтариш механизмлари ва кузовлар билан жиҳозлаш тавсия қилинди.

«Узсортсемовошч» бирлашмаси Тошкент области хўжаликларининг энг яхши репродукциядаги сортли уруғлик картошка келтириш хусусидаги буюртмаларини тўла бажаришни таъминлаши лозим. Бунда картошканинг эртапишар навлари салмоғи умумий эҳтиёжнинг камида 60 процентини ташкил этиши зарурлиги кўзда тутилсин.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига «Узсортсемовошч» бирлашмаси билан биргаликда бир ой ичида республика хўжаликларида сабзавот ва картошка элита навларини кўпайтириш учун таянч пунктлари ташкил этиш тўғрисида таклифлар ишлаб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Советига кўриб чиқиш учун тақдим этиш топширилди.

Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасига Тошкент области хўжаликларининг районлаштирилган резавор мева, мева кўчатлари, айниқса данакли мева кўчатлари, узумнинг хўраки навлари кўчатларини етказиб бериш тўғрисидаги ҳар йилги буюртмаларини тўла қондириш чораларини кўриш тавсия қилинди. Мавжуд боғларни янгилаш ва янги мевали-резавор боғлар ва токзорлар барпо этишни тезлаштиришда, боғдорчиликнинг интенсив технологиясини жорий этишда область колхоз ва совхозларига зарур ёрдам бериш керак.

«Ўзбекбирлашув»га, Тошкент области ижроия комитетига Тошкент шаҳар кооператив савдоси магазинларининг мева-сабзавот маҳсулотлари ва қуруқ мева билан савдо қилиш ишларини тубдан яхшилаш, Тошкент области районларидаги йирик аҳоли пунктларида аҳолидан ва боғдорчилик-узумчилик ширкатларининг аъзоларидан қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ортиқча қисмини харид қилиб олиш бўйича қабул қилиш-тайёрлаш пунктлари очишни таъминлаш топширилди. Ёрдамчи хўжаликларда етиштирилган резавор мевалар, кам тарқалган ва кўк сабзавотнинг ортиқча қисмини гражданлардан сотиб олиш учун шартнома тузиш кенг амалга оширилсин, Тошкент шаҳар ижроия комитети ана шу мақсадлар учун Тошкент шаҳар кооператив савдосига зарур савдо майдонлари ажратиб берсин.

Тошкент области ижроия комитети колхоз ва совхозлар давлат харид планларини бажариш ҳисобидан пландаги мева-сабзавот маҳсулотларининг 10 процентини сотишларини таъминлаши лозим. Ихтисослаштирилган колхоз ва совхозлар картошка, мева ва сабзавотни дўконларда ҳамда шу мақсад учун ажратилган бошқа савдо жойларида сотишни мунтазам таъмин этишлари учун бу маҳсулотлар етиштирилган жойда уларни ғамлаб қўйишни ташкил этиш лозим. Тошкент шаҳар ижроия комитети колхоз бозорларида ва йирик саноат корхоналари ҳузурида маҳсулотларни ювиш, саралаш, вақтинча сақлаш ҳамда аҳолига сотиш учун зарур шарт-шароитлари бўлган савдо майдонларини Тошкент области колхоз ва совхозларига ажратиб бериши керак.

Ўзбекистон ССР Госпланига, республика Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрликларига қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш планларини, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг йиғма планларини, колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш молия планларини ишлаб чиқиш вақтида 1986 йилдан бошлаб экин майдонлари, ялпи ҳосил, ҳосилдорлик ва давлатга топшириладиган маҳсулот ҳажмини алоҳида-алоҳида кўрсатишда редиска, шолғом, туруп, ширин қалампир, бақлажон, қовоқнинг кабачки тури, қовоқ, кўкпиёз, гулкарам, ошкўки турларини қўшимча равишда алоҳида-алоҳида кўрсатиш тавсия қилинди.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва давлат сифат инспекциялари фаолиятини кучайтириш, тайёрлашни ташкил этишни яхшилаш, мева-сабзавот маҳсулотлари харид қилиш давлат планлари бажарилишини таъминлаш чораларини кўриш таклиф этилди. Ана шу турдаги маҳсулотларни харид қилишни амалга оширувчи барча ташкилотларнинг тайёрлаш фаолиятини мувофиқлаштириб боришга, Тошкентга етказиб берилаётган маҳсулот тўғри қабул қилиниши ва сифати тўғри белгиланиши устидан давлат назоратини кучайтиришга алоҳида эътибор бериш лозим.

Контрактация шартномаси мажбуриятларини бажармаганлиги ёки етарлича бажармаганлиги учун колхозлар, совхозлар ва тайёрлаш ташкилотларининг ўзаро моддий жавобгарлигини ошириш зарурлиги тўғрисида, картошка, сабзавот, полиз маҳсулотлари, тар мева ва узум тайёрлаш ишида давлат интизомини бузишда айбдор бўлган шахсларни жавобгарликка тортиш тўғрисида белгиланган тартибда тегишли ташкилотларга таклиф киритилсин.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги министрликлари, Тошкент область ва шаҳар ижроия комитетлари биргаликда контрактация шартномалари тузиш ва уларни бажариш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартишлар киритишлари, унда «Ташплодоовошч» бирлашмасига картошка, мева-сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун хўжалик шартномалари белгиланган тартибда беш йил муддатга тузилиши, унда иқтисодий ва социал ривожланиш йиллик планларида тасдиқланган кўрсаткичлар асосида етказиб бериладиган маҳсулотнинг умумий ҳажми йилма-йил кўрсатилиши кўзда тутилсин.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига 1986 йилдан бошлаб ҳар йили Тошкент шаҳар ижроия комитетининг буюртмасига мувофиқ чакана савдо тармоқларида ва «Ташплодоовошч» бирлашмасининг мева-сабзавот комбинатлари учун ўқувчилар қабул қилиш ва кадрлар тайёрлаб бериш топширилди.

Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига, сабзавот-полиз экинлари ва картошка Ўзбекистон илмий-тадқиқот институтига колхоз ва совхозлар ўрта бўғин мутахассислари малакасини ошириш бир йиллик курсларида картошка, сабзавст, полиз экинлари, мева ва узум етиштириш, ҳосилини йиғиштириб олиш, саралаш, жойлаш ва маркировка қилишнинг илғор технологияларини ишлаб чиқаришга жорий этиш масалаларини, бу маҳсулотларни сақлашнинг халқ усулларидан кенг фойдаланишга эътиборни кучайтириш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига, Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига колхоз бозорлари ишида тегишли тартиб ўрнатиш чораларини кўриш таклиф этилди. Район ижроия комитетлари ҳузурида тузилган бозор комиссияларининг иши кучайтирилсин, улар янги бозорлар, бинолар қурилишини, мавжудлари реконструкция қилинишини, бозорлар, колхозчиларнинг уйлари қурилишини, уларни ободонлаштириш ва намунали санитария тартиби ўрнатиш устидан таъсирчан контрол олиб боришлари ва бу ишларга тегишли таъсир беришларига эришилсин. Мева-сабзавот маҳсулотларини сотиб олиб, уларни ортиқча нархда сотувчи чайқовчиларга қарши кураш кучайтирилсин.

Республика Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой» ва унинг жойлардаги органлари картошка, сабзавот ва полиз экинларини етиштириш вақтида минерал ўғитлар солиш нормаси ва муддатларини қаттиқ контрол қилиб борсинлар. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва унинг жойлардаги органлари йўл қўйиш мумкин бўлган нормадан ортиқча миқдорда нитрати бўлган мева-сабзавот маҳсулотлари озиқ-овқат учун сотилишига йўл қўймасликлари керак.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг «Узгипрозем» лойиҳа институтига Ўзбекистон ССР Госплани буюртмаси билан «Узгипроплодоовошч» лойиҳа институтини, сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институтини, Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасини жалб этган ҳолда олти ой муддат ичида ўн иккинчи беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда аҳолининг сони ўсишини ва Тошкент шаҳри ва областидаги бошқа саноат марказларини бутун йил давомида мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка билан узлуксиз таъминлашда эҳтиёжларнинг ўсишини, қайта ишлаш саноати қувватларидан самарали фойдаланишни, шунингдек умумиттифоқ фондига маҳсулот етказиб бериш планини бажаришни ҳисобга олиб картошкакорлик, сабзавотчилик (очиқ ва ёпиқ шароитда етиштиришни), полизчилик, боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришнинг техникавий-иқтисодий жиҳатдан асосларини ишлаб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига, республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига, Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, Тошкент область ва шаҳар партия комитетларига, Тошкент область ва шаҳар ижроия комитетларига Тошкент областида мева-сабзавотчилик ва картошкакорликни янада ривожлантириш, маҳсулотнинг ана шу турларини Тошкентда тайёрлаш, қабул қилиб олиш ва сотишни ташкил этишнинг мавжуд системасини такомиллаштириш тўғрисидаги таклифларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этиш тавсия қилинди.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область, шаҳар ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги, Тайёрлаш, Савдо министрликлари, «Ўзбекбирлашув» картошка, мева ва сабзавотни белгиланган ассортиментда етиштириш ва тайёрлаш, уларнинг сифатини яхшилаш, бу маҳсулотлар билан савдо қилиш маданиятини ошириш юзасидан планлар ва социалистик мажбуриятлар тўла ва ошириб бажарилиши учун колхоз ва совхозларда, тайёрлаш ва савдо ташкилотларида социалистик мусобақани авж олдиришни таъминласинлар, токи озиқ-овқат программаси амалда турмушга жорий этилиши асосида аҳолининг энг муҳим озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи бутун чоралар билан қондирилсин.

Область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги, Савдо министрликларига, «Ўзбекбирлашув»га республиканинг ҳамма шаҳарларида, район марказларида, посёлкаларида ва бошқа аҳоли пунктларида аҳолини мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка билан таъминлашни тубдан яхшилашнинг зарур чора-тадбирларини кўриб чиқиш ва амалга ошириш таклиф этилди.

МАДАНИЯТНИ ЮКСАЛТИРИБ, СПОРТНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Қорақалпоғистон АССР, Тошкент, Бухоро, Жиззах, Навоий, Фарғона областлари партия-хўжалик активларининг қатнашчилари партия, совет, жамоат ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш борасидаги вазифаларини муҳокама қилдилар.

Йиғилишларда Тошкентда — область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов, Жиззахда — область партия комитетининг биринчи секретари И. С. Умаров, Навоийда — область партия комитетининг биринчи секретари В. П. Есин, Фарғонада — область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров, Бухорода — область партия комитетининг иккинчи секретари Ю. С. Шкрябин, Нукусда — область партия комитетининг секретари М. К. Оролбоев доклад қилдилар.

Фарғона область активи йиғилишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришганликлари, Тошкент мотор заводи қурилишида актив қатнашганликлари учун «Промжилводстрой» трестига қарашли 1-ихтисослашган кўчма механизациялашган колонна бригадири Нина Алексеевна **Горохова**, механизация участкаси кран машинисти Александр Александрович **Дьяконов**, 2-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи Ким Муратович **Никкадамов**, 2-кўчма механизациялашган колонна бригадири Эшқувват **Ражабов**, 4-ихтисослашган кўчма механизациялашган колонна монтажчиси Николай Иванович **Скофенко** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи» фахрий унвони берди.

Республика Мелиорация ва сув хўжалиги, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари корхоналари ва ташкилотлари ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ва матбуот органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлиги бўлим мудирининг ўринбосари ўртоқ Абдухолиқ Мамедович **Мамедовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЛИБЕРИЯ ҲУКУМАТИНИНГ НОДЎСТОНА ХАТТИ-ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1985 йил 18 июль куни Либерия ҳукумати тўқиб чиқарилган сохта баҳоналарни рукач қилиб, Совет Иттифоқи билан дипломатик алоқаларни узди. Шу муносабат билан СССР Ташқи ишлар министрлигида Либериянинг Москвадаги муваққат ишлар вакилига қатъий норозилик билдирилди. Либерия элчихонаси ходимларига жуда қисқа вақт ичида Совет Иттифоқи территориясидан чиқиб кетиш таклиф этилди.

Совет томони вақти келиб Совет Иттифоқи билан Либерия ўртасидаги яхши муносабатлар тикланади, бу эса совет халқининг ҳам, Либерия республикаси дўст халқининг ҳам манфаатларига мос бўлиб тушади деб ишонч билдирди.

Ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалининг еттинчи куни

ОЧИҚ КЎНГИЛ БИЛАН

Байрам кунларидан бирини ёшлар анжумани мезбони бўлган мамлакатга бағишлаш жаҳон фестивалларининг анъанаси бўлиб қолган. 2 август XII Москва фестивалида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи куни бўлди.

Ўнлаб муассасалар ва ташкилотлар, корхоналар ва колхозлар, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг коллективлари фестиваль қатнашчиларини меҳмондўстлик билан ўз ҳузурига таклиф этди.

Советлар мамлакатининг ёшлари қандай, улар қаерда ва қандай ишлайди, ўқийди, дам олади, улар ҳаётда кўпроқ нимани қадрлайди?—деган саволларга кўпгина делегатлар фестиваль учрашувларининг бундан аввалги 6 кунида жавоб олгандилар. СССР куни Совет Иттифоқига илк бор келувчи кишиларни кўпинча ҳавотирга соладиган, биз эса фахр билан: «Совет турмуш тарзимиз» деб айтадиган сўзларнинг маъносини улар янада тўлароқ ва чуқурроқ тушуниб етишларига имконият берди.

ПЛАНЕТА ЁШЛАРИ КРЕМЛДА

Баъзи мамлакатларда «Кремль сиёсати» тўғрисида қандай бўлмағур гапларни айтишмайди дейсиз! Мана энди ёшлар— турли давлатларнинг вакиллари XII Жаҳон фестивалида унинг майдонларидан ўтиб бормоқдалар. Уларнинг кўпчилигини болалигиданоқ Кремль билан чўчитишарди ва ҳозир ҳам чўчитишмоқда. 2 август, СССР куни, улар мамлакатимиз давлат ҳокимияти олий органи—Олий Совет меҳмони бўлдилар.

Ҳозир улар қандай ҳис-туйғуларни бошдан кечирмоқдалар? Тўлқинланишмоқдами? Албатта. Кремл-ку ахир. Унинг кўҳна деворлари, оппоқ саройлари ва олтин гумбазли эҳромлари инсон қаерда туғилган бўлишидан қатъи назар уни тўлқинлантирмай қўймайди. Аммо баъзиларни кўпроқ бошқа нарса тўлқинлантираётганлиги уларнинг юзи ва кўзидан кўриниб турибди. Кремлда энг баланд қўнғироқхона бўлиб, у бутун Россияга назар солиб турармиш. Бу ерда қадим замонлардан буён Кремль сиёсатининг рамзи—энг қудратли тўп бор эмиш. (Рус бадиий қуйма усталари санъатининг ажойиб намунаси бўлган «тўплар подшоси»дан ҳеч қачон тўп отилмаганлиги тўғрисида эса гапирилмайди). Масалан, Нидерландиядаги ёшларнинг «Социализм учун курашувчи христианлар» ташкилоти правлениесининг аъзоси Харри де Фриз ана шундай тасаввур билан Москвага келган эди.

..СССР Олий Советига келган меҳмонларни — олтмишдан кўпроқ мамлакат, кўпгина халқаро ва регионал ёшлар ташкилотларининг вакилларини унинг палаталари мажлислар залига таклиф этишади.

СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Н. Г. Басов фестиваль делегатларини СССР ва РСФСР Олий Совети депутатлари номидан табриклайди.

Меҳмонлардан баъзилари кейинги чақириқ СССР Олий Советининг 1500 депутати орасида 331 нафар депутат 30 га тўлмаган ёшлар бўлиб, аҳоли барча табақаларининг намояндалари эканликларини биринчи марта билиб оладилар. Бутун совет парламентида бўлгани каби булар орасида ҳам ишчи ва деҳқонлар мутлақ кўпчиликни ташкил этади. Мана улар ёнма-ён ўтиришибди — Москвадаги VI Жаҳон фестивалининг тенгдоши, Устинов шаҳридан келган ўқитувчи Удмурт аёл Надежда Юдина, рус йигити, Владимир областидаги совхоз тракторчиси Валерий Шевцов, Қозоғистондан келган 24 ёшли тикувчи Гулнора Деҳанбоева, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси—Подольскдан келган электр пайвандчи Нина Рижова улардан бироз каттароқ.

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети Ёшлар ишлари комиссиясининг аъзоси, Россия Федерацияси қишлоқ хўжалиги министри В. В. Никитин, СССР Олий Советининг депутати, Совет Иттифоқи Қаҳрамони ёзувчи В. В. Карпов, РСФСР Олий Совети Ёшлар ишлари комиссиясининг раиси, Ростов давлат университетининг ректори Ю. А. Жданов ва РСФСР Олий Совети Президиумининг аъзоси, ВЛКСМ Марказий Комитети секретари В. В. Андрианов нутқларидан меҳмонлар мамлакат ёш авлодининг кўп қиррали ҳаёти, унинг коммунистик келажак қурилишидаги актив иштироки тўғрисида тасаввур олдилар.

Сўнгра раислик қилувчи меҳмонларни савол беришга таклиф этди. Венесуэла, АҚШ, Сурия, Мали, Монголия, Испания, Япония, бошқа мамлакатларнинг, халқаро ва регионал ташкилотларнинг вакиллари бирин-кетин микрофонлар олдига келишади. Аммо улар бирон нарсани сўраш учун эмас, балки Москва диёридаги меҳмондўстлик учун, қатъий тинчлик ва дўстлик йўли учун, фашизмга, ирқчилик ва апартеидга қарши, халқларнинг миллий мустақиллиги йўлидаги курашни қўллаб-қувватлаётганлиги учун Совет давлатига миннатдорчилик изҳор этиш мақсадида микрофонлар олдига келишди.

Саволлар ҳам берилди. Бельгиядан келган фестиваль делегатини Европада ядро уруши хавфининг олдини олиш учун СССР нима қилаётганлиги қизиқтирди, динга ишонувчи ёшларнинг Европадаги уюшмаларидан бирининг вакиласи СССР черков билан қандай ҳамкорлик қилади?— деб сўради. Улар мана шу ва бошқа саволларга депутатлардан тўла-тўкис жавоб олдилар.

Учрашувдан кейин Нидерландиядан келган Харри де Фриз бундай деди:

— Москва фестивали, Кремлда бўлиш менинг СССР, унинг сиёсати тўғрисидаги кўпгина тасаввурларимни ўзгартириб юборди. Мамлакатингиз ёшлари Ватан ва тинчлик манфаатлари йўлидаги ўз интилишларида эркин эканликларини кўрдим. Улар Ғарб пропагандаси Кремль сиёсатининг ўзгармас ақидалари деб ҳисоблайдиган мавзуларда ўтказилган мунозараларда актив қатнашдилар. Мен Москвада М. С. Горбачевнинг СССРда ҳар қандай ядро портлатишлари ихтиёрий равишда тўхтатилиши тўғрисидаги Баёнотини эшитдим. Мен бу самимий қадам эканлигига аминман, бинобарин уйимга қайтиб борганимдан кейин Кремлнинг сиёсатига ишониш кераклигини айтаман.

Франция Коммунистик ёшлар ҳаракатининг бош секретари Жак Пэрри ҳам худди шундай фикрдадир. Лекин у М. С. Горбачевнинг фестиваль қатнашчиларини табриклаб сўзлаган нутқи унинг мамлакати делегатларида ғоят зўр таассурот қолдирганлигини алоҳида таъкидлашимизни сўради. Бу нутқ тинчликни истаётган ва ер юзидаги барча халқларга дўстлик қўлини чўзаётган халқ номидан сўзланган нутқ эди.

— Жаҳонда Кремль сиёсати агрессив деб кўп гапиришади-ю, аммо фактларни унутиб қўйишади, — деди Жак. — Фактлар эса шундай: СССР тинчлик ташаббуслари билан майдонга чиқиб келди ва чиқмоқда, империализм эса уларни рад этиб келди ва ҳамон рад этмоқда. Хўш, планетани «самовий урушлар»га дучор этишни ким таклиф қилмоқда? Ҳар қандай ядро портлатишларини тўхтатишда СССР ўзидан ўрнак олишга таклиф этаётганлигини ким дарҳол рад қилмоқда?

— Кремль—чинакам халқ ҳокимияти намоён бўладиган ҳамда бу ҳокимият тинчлик ва тараққиёт манфаатларига хизмат қиладиган жой эканлигини билардим,— деди революцион Эфиопия ёшлари уюшмасининг раиси Гетачеу Робеле. — Улуғ Октябрь революциясидан бошлаб Москва—тинчлик пойтахтидир. Унинг сиёсатини ишчилар синфининг, ер юзидаги революцион ҳаракат авангардининг раҳбари—Ленин ишлаб чиққан. Кремль социализм тимсоли, социализм эса тинчлик тимсолидир.

Планета ёшларининг вакиллари яна Москва Кремлининг йўлкаларидан бормоқдалар. Эндиликда улардан кўпчилигининг қалбига бошқача туйғулар жо бўлиб қолди.

БИЗГА ШУ ДУНЁНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ ВАСИЯТ ҚИЛИНГАН

Фестивалда Советлар мамлакатининг «энг имтиёзли синфи» вакиллари — болалар Совет Иттифоқи кунини тантанали равишда очиш ҳуқуқини олдилар.

Қуёш эрталабки булутларни енгиб ўтиб, Ленинские горини ёритди, ҳамма ёқни музика, ҳар хил тиллардаги сўзлар тутиб кетди, бутун дунё болаларига таниш «Ҳамиша бўлсин қуёш» қўшиғининг оҳанги янгради.

Қизил галстукли республика шоирлари ва рассомлари, музикачилари ва актёрлари меҳмонларни — фестиваль қатнашчиларини қабул қилмоқдалар.

Ватан болаларга беш мингга шунга ўхшаш саройни совға қилган. Улар олти мингта музика ва бадиий мактабларда санъатдаги дастлабки қадамларини қўйишади. СССРда болалар тўғрисида ғамхўрлик давлат сиёсати даражасига кўтарилган. «Болалар мамлакати» деган ном тасодифан пайдо бўлгани йўқ. Совет болаларининг ўз театрлари ҳамда кинотеатрлари, клублари ҳамда стадионлари бор, улар учун газета ва журналлар чиқади.

— Мен мамлакатингиз эришган ютуқлардан қойил қолдим, — дейди Мексика миллий болалар иттифоқининг вакили Хуан Луно Руис. — Сизларнинг ёш авлодингиз соғлом ва қувноқ ўсмоқда. Болалар келажакка ишонч билан назар ташламоқдалар. Дунёдаги барча давлатлар болаларга улар бу ерда қандай имтиёзлардан фойдаланаётган бўлса, худди шундай имтиёзлар бериши керак, деб ҳисоблайман.

Фанфаралар тантанали янграйди. Улар совет болаларининг тинчлик юриши бошланишидан дарак беради. Мамлакатнинг келажаги плакатлар ва транспарантлар билан проспектлардан ўтиб бормоқда. Колонналарнинг бирида дунёга синчиклаб қараётган бола кўзларининг фотосуратлари бор.

— Жонажон мамлакатимда шундай кўзларни кўришимга тўғри келган, — деди никарагуалик Фермино Эреро. — чунки урушдан биринчи навбатда болалар азоб чекадилар. Биз айни болаларни деб курашмоқдамиз, айни болаларни кулфат ва маҳрумликлардан ҳимоя қилишни истаймиз.

Болалар намойишининг қатнашчилари Ленинские горидаги пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройининг стадионига келадилар. Бу ерда совет болаларининг ер юзидаги илғор кучлар билан дўстлиги ва бирдамлигига бағишланган театрлаштирилган байрам бўлиб ўтди.

«В. И. ЛЕНИН ВА ЁШЛАР» КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Улуғ Ленин кўтарган пролетар интернационализми байроғи ҳозир қардош социализм мамлакатларининг, ёш мустақил давлатларнинг йигит ва қизларини, капиталистик дунёдаги ёшларнинг илғор доираларини бирлаштириб турибди. Совет делегациясининг клубида «В. И. Ленин ва ёшлар» мавзуида бўлиб ўтган конференцияда ана шулар таъкидланди. Конференцияда беш қитъа ёшлар ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар.

Конференция қатнашчилари Советлар мамлакатининг ёшлари Лениннинг коммунизмни ўрганингиз, коммунизм барпо этингиз, деган барҳаёт васиятини актив амалга ошираётганликларини қайд этдилар.

Халқаро ёшлар ҳаракатининг жанговар отряди бўлган ВЛКСМ Планетанинг илғор ёшларини жипслаштиришга, тинчлик ва қуролсизланиш учун курашга катта ҳисса қўшаётганлиги таъкидланди.

ФЕСТИВАЛДАН ХОТИРА

Ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали хотира нишонида гул ушлаб турган йигит билан қиз самога тинчлик кабутарини учираётган ҳолда тасвирланган. Бу хотира нишони 2 август куни пойтахтнинг «Дружба» паркида очилди.

1957 йилда ёшларнинг VI анжумани делегатлари ва меҳмонлари Москвадаги ҳаяжонли учрашувлар хотираси сифатида бунёд этган бу яшил массив ҳозир шаҳарнинг энг гўзал масканларидан бирига айланган. Ўша кунлари шу ердан Фестиваль кўчаси бошланган эди. Паркнинг ўз номига хос бошқа белгилари ҳам бор. Бу ерда Совет — Венгрия дўстлиги рамзи сифатида ёдгорлик ўрнатилган. Бу ёдгорлик ёнида Мадрид шаҳри Москвага туҳфа этган Миголь Сервантеснинг ҳайкали қад кўтарди. Совет пойтахтига Хельсинки аҳолиси топширган ҳайкалтарошлик композициясини ўрнатиш бўйича лойиҳалаш ишлари олиб борилмоқда. Бундан буён «Дружба» парки жаҳон ёшлари XII фестивали хотирасини ҳам сақлайди.

Беш қитъа вакиллари хотира нишони пойига гул шодалари қўйдилар, унинг ёнига 12 туп дарахт ўтқаздилар.

ЁШЛАР БАХТ-САОДАТИ УЧУН

— Совет ёшлари ғоят кенг кўламда фойдаланаётган имкониятлар капиталистик мамлакатлардаги ёшлар учун мураккаб муаммолардан иборатдир. СССРда халқ манфаатига хизмат қилаётган халқ ҳукумати ҳокимият тепасида бўлганлиги учун ҳам шундайдир, бошқа ҳар қандай капиталистик мамлакатларда эса ҳукумат ҳукмрон синфлар ва монополияларнинг вакилларидан иборат бўлиб, уларнинг манфаатларини ҳимоя қилади.

Австриялик делегат Э. Пиперидис фестиваль қатнашчиларининг СССРда халқаро ёшлар йилини ўтказувчи комиссия аъзолари билан учрашувдан сўнг билдирган таассуроти ана шундай бўлди. Учрашув совет делегацияси клубида 2 август куни ўтказилди.

ЮНЕСКО, Жаҳон Демократик Ёшлар Федерацияси, фестиваль халқаро тайёргарлик комитетининг намояндалари, бир қанча мамлакатларнинг делегатлари СССРда Халқаро Ёшлар йилини ўтказувчи комиссия фаолиятига юксак баҳо бердилар.

Учрашув қатнашчилари Москва фестивали бутун дунёда тинчликни сақлаб қолиш ишига ер юзи ёш авлодининг янги ҳиссаси бўлиб қўшилишига якдиллик билан комил ишонч билдирдилар.

ТАНИШ АДРЕСЛАРГА

Бу корхонанинг белгиси фестивалнинг кўпгина чет эллик меҳмонларига яхши таниш — «ЗИЛ» тамғаси туширилган кучли юк машиналарини жаҳондаги ўнлаб мамлакатларнинг йўлларида учратиш мумкин. Бу ерда Чехословакия делегациясини она тилида табрикладилар: автозаводчилар ўз корхонасининг ишлари юзасидан қардош мамлакатда тез-тез бўлиб туришади.

Руминия ёшлари билан учрашиш арафасида уларнинг «Красный пролетарий» босмахонасидаги тенгқурлари меҳмонлар учун ўз цехларида Москва фестивали манзаралари туширилган чиройли откриткаларни босиб чиқаришди. РСР делегациясини айни шу корхонага таклиф этишгани тасодифий эмас: Москва полиграфчилари Совет—Руминия дўстлиги жамиятининг коллектив аъзосидир.

П. П. Шчербаков номидаги шойи комбинати цехлари вьетнамлик меҳмонларни газламаларнинг ёрқин камалиги билан кутиб олди. Йигит ва қизлар машина-ускуналар, технология билан қизиқиб танишадилар: ВСРнинг енгил саноати жадал ривожланаётган тармоқларнинг биридир. Совет мутахассислари шу саноатни барпо этиш ва такомиллаштиришда ёрдам бермоқдалар.

Патрис Лумумба номидаги Халқлар дўстлиги университетида Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети активларининг фестиваль делегатлари ва меҳмонлари билан учрашуви бўлди.

Бу ерда Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг вице-президенти, африкаликлар миллий конгрессининг бош секретари (Жанубий Африка) Альфред Низо сўзга чиқиб, миллий озодлик ҳаракатларининг империализмга, мустамлакачиликка, ирқчилик ва апартеидга қарши курашида уларга доимий ёрдам ва мадад бераётганлиги учун Совет Иттифоқига сидқидилдан миннатдорчилик ва ташаккур изҳор этди.

ҚЎЛНИ-ҚЎЛГА БЕРАЙЛИК, ДЎСТЛАР!

2 август куни В. И. Ленин номидаги Марказий стадион спорт саройининг гумбазлари остида «Тинчлик! Дўстлик! Бирдамлик!» деган ғоят сермазмун сўзлар янгради. Бу ерда Ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалидаги Совет делегациясининг тантанали концерти бўлди.

Шу кеча Москва фестивалида қатнашаётган барча делегацияларнинг вакиллари, уларнинг Совет Иттифоқидаги тенгқурлари — ёш ишлаб чиқариш илғорлари, маданият ва фан арбоблари спорт саройига йиғилдилар.

Залда Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, В. М. Чебриков, П. Н. Демичев ўртоқлар бор эдилар.

Чироқ оҳиста ўчади. Прожекторлар нури ер юзининг олтидан бир қисмида янги тузум—социализмни қарор топтирган Улуғ Октябрь мамлакати— Совет Иттифоқи Гербини ёритади.

Концерт қатнашчилари биринчи сўзни, биринчи қўшиқни тенг ҳуқуқли опа-сингил республикалар орасида тўнғичи бўлган, халқи ҳамиша астойдил меҳнат қилиб Ватан ҳимоясига кўкрагини қалқон қилиб келган Россияга бағишлайдилар.

Театр-концерт композицияси мамлакат босиб ўтган катта йўл босқичларини — дастлабки беш йилликлар, даҳшатли уруш йилларини, урушдан кейинги қурилишлар кўламини, бугунги кунни одамлар хотирасида жонлантиргандек бўлади.

Шу кеча концертнинг «Ягона оилада», «Эстрада мозаикаси», «Сайёрамизни асранг» байрам номерлари— ёшлик, порлоқ эртанги кун гимни бўлиб янгради.

Байрам концерти баланд руҳ билан тантанали суратда якунланди. XII Жаҳон фестивали шаҳри, тинчлик ва дўстлик шаҳри—Москва тўғрисидаги қўшиқни артистлар билан бирга залдагиларнинг ҳаммаси бир овоздан куйлади.

(ТАСС мухбирлари).

МОСКВА. М. Горький номидаги маданият ва истироҳат марказий боғида ташкил қилинган халқаро санъат парки. Ўзбекистонлик рақс ансамбли фестиваль делегатлари ва қатнашчиларига ўз санъатларини намойиш этмоқдалар. Б. Кавашкин ва Г. Багдасарян фотоси. (ТАСС).

Бугун—темир йўлчилар куни

ИШГА ИЖОДИЙ МУНОСАБАТ

Темир йўлчилар ўз анъанавий байрамларини нишонлашга тайёрланиб, бажарилган ишлар ҳақида, планлар ва социалистик мажбуриятларнинг ортиғи билан адо этилганлиги тўғрисида рапорт бермоқдалар, ишлаб чиқаришда янги марраларни белгилаб олмоқдалар.

ЎРТА Осиё темир йўлининг меҳнаткашлари якунловчи йилда пландан ташқари 600 минг тонна юк ташиб бериш, поездларнинг ўртача оғирлигини ошириш, ҳаракатдаги составлардан фойдаланишни яхшилаш, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини кўтариш мажбуриятини қабул қилган эдилар. Темир йўлчилар мураккаб шароитларда ташаббус кўрсатдилар, магистраль олдида турган масалаларни муваффақиятли ҳал этиш учун бутун куч ва имкониятларини сафарбар қилдилар. Янги резервларни топиб ҳаракатга келтирдилар.

Магистраль коллективи КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб йил бошидан буён пландан ташқари қарийб миллион тонна халқ хўжалиги юклари ташиб берди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан юк ташиш 1,8 миллион тонна кўпайди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташиш изчил йўлга қўйилди. Кейинги вақтда дастлабки марта вагонлар обороти тезлаштирилди, тепловозларнинг унумдорлигини оширишга муваффақ бўлинди.

Биринчи квартал якунларига кўра Ўрта Осиё магистрали СССР Темир йўллар министрлиги ва тармоқ ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга эришди. Юк ташиш жараёнларини интенсивлаш юзасидан қизғин ишлар олиб борилганлиги иқтисодий-техника кўрсаткичларини муттасил яхшилаб бориш имконини бермоқда. Бунда партия ва совет органларининг кадрларда топширилган иш учун масъулиятни ошириш соҳасида олиб бораётган ишлари ҳал қилувчи роль ўйнаётганлигини ҳам таъкидлаб ўтмоқчимиз. КПСС Марказий Комитетининг шу йил март, апрель ва июнь Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва сўнгги пленумларидан кейин кадрларнинг топширилган иш учун масъулияти, айниқса, ортди.

Бугун биз социалистик мусобақа ғолибларини алоҳида ҳурмат билан тилга олиб ўтмоқчимиз. Қорақалпоғистон темир йўл бўлинмаси, Ўзбекистон ва Ховос локомотив деполари, Тошкент-пассажир ва Самарқанд станциялари, Андижон ва Қарши вагон деполари, Урганч йўл дистанцияси, Қўқон сигнализация ва алоқа дистанцияси коллективлари социалистик мусобақада ғолиблик қилмоқдалар.

Етакчи касб эгаларидан бир қанча кишиларнинг фидокорона меҳнати натижаларини алоҳида таъкидлаш мумкин. Самарқанд вагон депосининг слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамад Усмонов ҳамкасбларига ҳар соҳада ибрат кўрсатяпти. Бухоро тепловоз депосининг машинисти, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Александр Борисович Власов — КПСС XXVII съездига 27 зарбдор ўн кунликлар ўтказиш ташаббусининг ташкилотчиларидан бири. Ховос йўл дистанциясининг бригадири, Ленин ордени ва Ҳурмат Белгиси ордени нишондори, фахрий темир йўлчи Абдукарим Ҳамзаев раҳбарлик қилаётган коллектив йўлларни ҳамиша аъло даражада сақламоқда. Тошкент-товар станциясининг навбатчиси Зулфия Жакенова бошқараётган смена поездлар жўнатиш топшириқларини мунтазам зиёда адо этяпти.

ИМКОНИЯТЛАРДАН самарали фойдаланиш темир йўлчилар коллективларининг кундалик ишига айланиб бормоқда. Лекин бу соҳада ҳали жуда кўп ишлар қилиниши лозим.

Меҳнаткашлар коллективларида: «Имконини топдингми, ундан ишда фойдалан!» деган принцип қарор топмоқда. Бунга алоҳида коллективлардагина эмас, балки ҳар бир иш жойида амал қилиш имкониятлардан самарали фойдаланиш, резервларни ҳаракатга келтириш йўлларини очиб беради, пировардида бу темир йўл фаолиятини янада яхшилашга хизмат қилади.

Темир йўлни иқтисодий ва социал жиҳатдан такомиллаштириб бориш фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Юқори ташкилотларда магистралимизнинг моддий-техника ва социал базасини ривожлантиришнинг кўпгина масалалари амалий жиҳатдан ҳал қилинди. Дастлаб бу — асосий участкаларни электрлаштириш, уларда иккинчи йўлларни барпо қилиш, Тошкент, Ховос, Жиззах, Қарши ва бошқа темир йўл узелларини реконструкциялашдан иборат.

Корхоналарни йириклаштириш, қўл меҳнати салмоғини камайтириш ҳисобига бошқарув ишларини такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар кўришни мўлжаллаб турибмиз. Шу тадбирнинг амалга оширилиши ўн иккинчи беш йиллик мобайнида меҳнат унумдорлигини камида 12 процент оширишни таъминлайди.

Ҳозир темир йўлда ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилаш, юк ташиш ишларини интенсивлаш резервларини ҳаракатга келтириш жадаллаштириб юборилди. Гап оғир юкли поездлар бошқаришни кўпайтириш, вагонлар имкониятларидан фойдаланишни яхшилаш ҳақида бормоқда. Бу тадбирнинг рўёбга чиқарилиши юк ташиш ҳажмини қўшимча маблағлар сарфламасдан кўпайтиришга ёрдам беради. Ҳар бир вагонга 500 килограммдан қўшимча юк ортишга эришилган тақдирда ҳам йил охиригача пландан ташқари 450 минг тонна юк ташиш имкониятлари очилади.

Аҳолининг транспортга бўлган талабини қондириш соҳасида қиладиган ишларимиз кўп. Йўловчиларга маданий хизмат кўрсатиш даражаси яхшиланиши лозим. Бунда биз поездлар ҳаракати юзасидан тузилган жадвалларга қатъий амал қилиниши, меҳнат интизоми мустаҳкамланишини биринчи даражали иш деб ҳисоблаймиз. Аҳолининг пассажир поездларига бўлган эҳтиёжлари назарга олиниб, Тошкент — Андижон йўналишида 25 вагонли поездлар қатнови ташкил қилинди. Бу йил Тошкент ва Душанба оралиғида ҳам шундай поезд қатнови йўлга қўйилади.

Якунловчи йилда олдимизда катта ва тиғиз ишлар турибди. Қишга тайёргарлик ишлари барвақт тугалланиши лозим. Корхоналарда ва электр станцияларда хом ашё ҳамда ёнилғи ғамлаб қўйилиши керак. Бу вазифаларни коллективимиз муваффақиятли бажаришга қодир. КПСС XXVII съездини муносиб нишонлаш учун социалистик мусобақада темир йўлчилар зафарларни қўлга киритаверадилар, деб ишонамиз.

Н. БЕЛОГУРОВ,
Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи.

Бизнинг справка

● Имконини топдингми, ундан ишда фойдалан! — Ўрта Осиё магистралининг кўпминг кишилик коллективи шундай шиор остида кун сайин зарбдор меҳнат қиляпти.

● Темир йўл бўлинмаларида йил бошидан буён планга қўшимча ортиб жўнатилган халқ хўжалиги юклари қарийб 1 миллион тоннани ташкил этди.

● Вагонларнинг бекор туришини қисқартириб бориш — темир йўлчиларнинггина эмас, магистралдан фойдаланувчи барча корхона, хўжалик ва ташкилотларнинг ҳам жонажон ишидир.

● Вазифа — ҳаракатдаги составлардан самарали фойдаланиб, юк ортиш-тушириш ишларини интенсив ривожлантиришдан иборат.

Суратда: Тошкент тепловоз депоси локомотивчилар бригадаларининг инструкторлари Диловар Фозилов (чапда) ва Николай Славников. Улар бошқараётган машинистлар бригадалари ҳамиша нуқсонсиз ишлаб келмоқда.

В. Сироткин фотоси.

Марк Наумович БЕЛЕНЬКИЙ

Таниқли иқтисодчи олим, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, фахрий темир йўлчи, профессор, иқтисод фанлари доктори, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти экономика ва транспортни ташкил этиш кафедрасининг мудири Марк Наумович Беленький 2 август куни 65 ёшида вафот этди.

М. Н. Беленький 1920 йилда Бошқирдистон АССР Давликаново қишлоғида туғилди. 1942 йилда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтини битиргандан сўнг Куйбишев ва Тошкент темир йўлларида паровоз депоси бригадири, катта инженер, темир йўл бошқармаси устахоналари бўлим бошлиғи бўлиб ишлади.

М. Н. Беленький педагоглик ишини 1943 йилда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтида бошлади. 1950 йилдан умрининг охиригача экономика ва транспортни ташкил этиш кафедрасига раҳбарлик қилди.

М. Н. Беленький транспорт экономикаси соҳасида таниқли олим эди. У 200 дан ортиқ илмий асар ёзган, улар орасида олий ўқув юртлари ва техникумлар учун дарсликлар бор. Унинг раҳбарлигида 30 нафардан ортиқ иқтисод фанлари доктори ва кандидатлари тайёрланган.

М. Н. Беленький самарали илмий ва педагогик билимлари билан кенг илмий жамоатчилик ва практик ходимларнинг ҳурмат-эътиборини қозонган эди.

Олим ва педагог, коммунист Марк Наумович Беленькийнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

Р. — 09357. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС 64583. А. — 176. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12